

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине
Булевар Михајла Пупина 16
Нови Сад
www.vojvodinahouse.eu

**ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ФОНДА „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“
АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
ЗА 2023. ГОДИНУ**

Нови Сад, март 2024. године

САДРЖАЈ

I	УВОД	3
II	АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА КОРИШЋЕЊЕМ ЕВРОПСКИХ ФОНДОВА	4
1.	ПРОЈЕКТИ.....	4
1.1	<i>Пројекти у евалуацији</i>	4
1.2	<i>Пројекти у имплементацији</i>	12
2.	АНТЕНА КУЛТУРА ДЕСКА КРЕАТИВНА ЕВРОПА СРБИЈА	15
3.	ЕДУКАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	17
3.1	<i>Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“</i>	17
3.2	<i>Обука „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“</i>	20
4.	ФЕП ТУРЕ.....	28
5.	АНАЛИЗА И ПРИПРЕМА ПРОЈЕКТНИХ ИДЕЈА/ПРЕДЛОГА	28
6.	ИСТРАЖИВАЧКО – АНАЛИТИЧКЕ АКТИВНОСТИ	30
7.	УСМЕРАВАЊЕ СЕКТОРА ПРИВРЕДЕ КА ЕКСТЕРНИМ ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА	38
III	ИНФОРМАТИВНО - ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ	39
IV	ЕВРОПСКА САРАДЊА И ПАРТНЕРСТВА	55
V	КАНЦЕЛАРИЈА АП ВОЈВОДИНЕ У БРИСЕЛУ	57
VI	РАДНА ПРАКСА У ФОНДУ „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“ АП ВОЈВОДИНЕ	61
VII	ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“ АП ВОЈВОДИНЕ	62
1.	БИЛАНС УСПЕХА	62
2.	БИЛАНС СТАЊА.....	65

I УВОД

Покрајинском скупштинском одлуком о оснивању Фонда „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (“Сл. лист АП Војводине”, бр. 13/2009 и 2/2010) основан је Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине и означен као правни следбеник Канцеларије за европске послове Извршног већа АП Војводине. Основни циљеви Фонда „Европски послови“ АП Војводине јесу праћење, проучавање и имплементације европских интеграционих процеса и изградње и јачања институционалних капацитета Аутономне покрајине Војводине у циљу бржег укључивања Републике Србије у главне европске политичке и економске токове, као и остваривања привредне, научне, образовне и културне сарадње са европским градовима и регијама и њиховим институцијама.

У склопу Фонда, основана је и Канцеларија Аутономне покрајине Војводине у Бриселу, смештена у згради Мисије Републике Србије при Европској унији. Канцеларија је основана са циљем представљања, промовисања и унапређења привредних, научних, културних, образовних и туристичких капацитета АП Војводине, као и упознавања са политикама Европске уније које се доносе у Бриселу, а односе на регионални ниво власти.

У Извештају о пословању Фонда „Европски послови“ АП Војводине за 2023. годину приказане су реализоване активности и резултати пословања у 2023. години.

II АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА КОРИШЋЕЊЕМ ЕВРОПСКИХ ФОНДОВА

Годишњим програмом рада Фонда „Европски послови“ АП Војводине (у даљем тексту: Фонд) за 2023. годину дефинисан је низ активности које доприносе остварењу циљева постављених самим програмом: наставак креирања пројектних предлога и конкурисања на конкурсима Европске уније у сарадњи са домаћим и регионалним партнерима; координација активности покрајинских институција у процесима европских интеграција и остваривање сарадње са органима локалних самоуправа и другим организацијама, телима и установама које се баве питањима европских интеграција; подизање капацитета покрајинске администрације у области европских интеграција; реализација едукативних активности, прикупљање, обрада, анализе и представљање информација у вези са ЕУ фондовима које су релевантне за институције како из јавног, тако и из приватног сектора, информисање заинтересованих институција путем инфо дана, тематских скупова и специјализоване интернет странице и рано идентификовање потенцијалних пројектних предлога путем процена пројектних идеја.

1. Пројекти

Програмом рада за 2023. годину, креирање и конкурисање пројектним предлозима на актуелне позиве који се финансирају из фондова Европске уније дефинисано је као једна од активности Фонда.

Пројекти Фонда су груписани у следеће категорије:

1.1. Пројекти у евалуацији

1.2. Пројекти у имплементацији

1.1 Пројекти у евалуацији

У наредном делу дат је приказ 14 пројеката Фонда који су током 2023. године били у евалуацији. Укупна вредност пројеката у евалуацији износила је 25.396.581,22 ЕУР.

Ред. Бр.	Назив пројекта	Општи циљ	Партнери	Буџет пројекта
1.	Интерег VI-A ИПА Програм Мађарска - Србија 2021-2027, Први позив за подношење пројеката <i>Strengthening Organizations in the Protection against FIRES</i>	Повећање отпорности животне средине на климатске промене и превенција ризика кроз побољшање управљања пожарним катастрофама, спремност за ванредне ситуације и подизање	Водећи партнер: 1. ЈП "Војводинашуме", Петроварадин (Србија) Пројектни партнери: 2. KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. (Мађарска)	1.638.967,68 ЕУР

	- <i>STOP FIRES</i> (Јачање организација у заштити од пожара)	свести о угроженим природним подручјима у прекограничном региону	3. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) 4. Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације (Србија)	
2.	Интерег VI-А ИПА Програм Мађарска - Србија 2021-2027, Први позив за подношење пројеката <i>Fostering AI Literacy in Education and Industry – EducAltion</i> (Подстицање писмености о вештачкој интелигенцији у образовању и индустрији)	Подршка едукаторима и радној снази чији су послови угрожени технологијама вештачке интелигенције тако што ће се побољшати њихове вештине писмености о вештачкој интелигенцији, као што су типови вештачке интелигенције, теоријска позадина, ограничења, потенцијалне претње и начини како се користе јавна решења вештачке интелигенције у раду	Водећи партнер: 1. Порта Новум Нонпрофитно доо Сегедин (Мађарска) Пројектни партнери: 2. Научни институт Сегедин (Мађарска) 3. Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине (Србија) 4. Истраживачко-развојни институт за вештачку интелигенцију Србије (Србија) 5. Природно-математички факултет, Универзитет у Новом Саду (Србија) 6. Научно технолошки парк Нови Сад (Србија)	1.097.522,96 ЕУР
3.	Интерег VI-А ИПА Програм Мађарска - Србија 2021-2027, Први позив за подношење пројеката <i>Joint adaptation and mitigation measures to climate change supporting integrated water management on the Tisa River – ADAPTisa</i> (Заједничко прилагођавање и мере ублажавања	Развој интегрисане платформе за управљање водама за реку Тису користећи иновативне алате и унапређењем комуникације и сарадње између заинтересованих страна за управљање водама и катастрофама, као и прилагођавањем екстремним временским условима и ублажавањем хидролошких ризика	Водећи партнер: 1. Факултет техничких наука Нови Сад (Србија) Пројектни партнери: 2. Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине (Србија) 3. Управа за водoprивреду за подручје Доња Тиса (Мађарска) 4. Универзитет у Сегедину (Мађарска)	1.421.426,16 ЕУР

	климатских промена подржавањем интегрисаног управљања водама на реци Тиси)		5. Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“ Нови Сад (Србија)	
4.	Интерег VI-A ИПА Програм Мађарска - Србија 2021-2027, Први позив за подношење пројеката <i>Smart Agro-Innovation and Training Action – Sagitta</i> (Паменте агро иновације и активности тренинга)	Унапређење културних и људских вредности	Водећи партнер: 1. Фондација Про сциентиа Натура (Србија) Пројектни партнери: 2. Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине (Србија) 3. Фондација Народна виша школа Капоч (Мађарска)	5.149.997,00 ЕУР
5.	Интерег VI-A ИПА Програм Мађарска - Србија 2021-2027, Први позив за подношење пројеката <i>MInimizing CROssborder water contamination of microPLASTICS – MICROPLASTICS</i> (Смањење загађења вода микропластиком у прекограничном подручју)	Унапређење заштите и очувања природе и смањење загађење микропластиком у оквиру ширег програмског подручја	Водећи партнер: 1. Институт за јавно здравље Војводине (Србија) Пројектни партнери: 2. Завод за јавно здравље Сомбор (Србија) 3. Универзитет јавних служби, Баја (Мађарска) 4. Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине (Србија)	1.375.214,40 ЕУР
6.	Интерег VI-A ИПА Програм Хрватска-Србија 2021-2027, Први позив за подношење пројеката <i>Interventions on the Danube - I.D.Danube</i> (Интервенције на Дунаву)	Промовисање прилагођавања климатским променама и превенције ризика од катастрофа, отпорности, узимајући у обзир приступе засноване на екосистему	Водећи партнер: 1. Вуковарско-сријемска жупанија (Хрватска) Пројектни партнери: 2. Јавна установа лучка управа Вуковар (Хрватска) 3. Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине (Србија) 4. Министарство унутрашњих послова	1.820.954,14 ЕУР

			Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације (Србија)	
7.	Интерег VI-A ИПА Програм Хрватска-Србија 2021-2027, Први позив за подношење пројеката <i>Renewable Energy Sources for Sustainable Smart Society Development - RESmart</i> (Обновљиви извори енергије за одрживи паметан друштвени развој)	Демонстрирање иновативног решења заснованог на ОИЕ (обновљивим изворима енергије), малог и великог обима, за јавне зграде и креирање иновативног мобилног демонстрацијског и едукативног система за ОИЕ заснованог на постојећем знању, као и побољшање и ширење ОИЕ технологија у прекограничном региону	Водећи партнер: 1. Факултет техничких наука, Нови Сад (Србија) Пројектни партнери: 2. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) 3. Опћина Стари Микановци (Хрватска) 4. Дом за старије и немоћне Вуковар (Хрватска) 5. ЕКО-СУСТАВ доо Вуковар (Хрватска)	739.546,99 ЕУР
8.	Интерег VI-A ИПА Програм Хрватска-Србија 2021-2027, Први позив за подношење пројеката <i>RESilient PONDS as a response to climate change threats to biodiversity and floods – RESPOND</i> (Управљање барама и очување биодиверзитета као одговор на претње изазване климатским променама)	Очување биодиверзитета природних станишта на Дунаву и Сави од негативних утицаја климатских промена	Водећи партнер: 1. Јавно предузеће „Војводинашуме“ Пројектни партнери: 2. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) 3. Јавна установа Агенција за управљање заштићеним природним вриједностима на подручју Осјечко-барањске жупаније (Хрватска) 4. Удруга за заштиту природе и околиша Зелени Осиек (Хрватска) 5. Јавна установа за управљање заштићеним природним вриједностима на подручју Вуковарско-	1.215.993,50 ЕУР

			сријемске жупаније (Хрватска)	
9.	ИНТЕРЕГ ИПА Румунија-Србија 2021-2027, Први позив за подношење пројеката <i>Green Road Corridors in Banat and Mehedinti – GreenRoads</i> (Зелени путни коридори у Банату и Мехединцима)	Јачање заштите и очување природе, биодиверзитета и зелене инфраструктуре, укључујући и урбане средине и смањење свих облика загађења	Водећи партнер: 1. Јавно предузеће „Путеви Србије“ (Србија) Пројектни партнери: 2. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) 3. Жупанија Мехединци (Румунија) 4. Град Дробета-Турну Северин (Румунија)	985.543,43 ЕУР
10.	ИНТЕРЕГ ИПА Румунија-Србија 2021-2027, Први позив за подношење пројеката <i>Lungs of Banat – LUNA</i> (Плућа Баната)	Стварање услова за побољшање пошумљености и стања урбаног зеленила у Кикинди и Жомбољу	Водећи партнер: 1. Град Кикинда (Србија) Пројектни партнери: 2. Општина Жомбољ (Румунија) 3. Универзитет природних наука „Краљ Михаљ I“ Темишвар (Румунија) 4. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија)	1.899.199,16 ЕУР
11.	Интерег програм за Дунавски регион 2021-2027 Први позив за подношење пројеката <i>Improving framework conditions of skills development by focusing on cross-over effects led by creative industries to enable harmonised advancing of S3 in the cities of lagging-behind areas of the DR - CreativeCities</i>	Унапређење оквирних услова за развој вештина са фокусом на унакрсне ефекте вођене креативним индустријама које ће омогућити хармонизовано напредовање у С3 специјализацији у градовима Дунавске регије који заостају	Водећи партнер: 1. Мрежа за регионални развој фондација (Мађарска) Пројектни партнери: 2. Прва мађарска асоцијација за одговорне иновације (Мађарска) 3. Научно истраживачки центар Бистра Птуј (Словенија) 4. Центар за енергију и иновације из Веиза (Аустрија) 5. Центар Марија Терезија (Аустрија)	2.378.500,00 ЕУР

	<p>S3 (Модели засновани на заједници за одрживу валоризацију занатства у области културног наслеђа у циљу унапређења привредне и туристичке перформансе удаљених подручја Дунавског региона)</p>		<p>6. Општина Орадеа (Румунија) 7. УРбасофиа Исокар институт (Румунија) 8. Регионална развојна агенција са центром за подршку бизнису за мала и средња предузећа (Бугарска) 9. Општина Смољан (Бугарска) 10. Градска кућа Чисинау (Молдавија) 11. Универзитет Доња Горица (Црна Гора) 12. Одељење за развој и међународне пројекте Зеничко-добојског кантона (Босна и Херцеговина) 13. Институт за развој компетенција, иновација и специјализације Задра, (Хрватска) 14. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) 15. Универзитет медија Штутгарт (Немачка)</p>	
<p>12.</p>	<p>Интеррег програм за Дунавски регион 2021-2027 Први позив за подношење пројеката <i>Community-based models for the sustainable valorisation of cultural heritage crafts to enhance economic and tourism performance of remote</i></p>	<p>Унапређење промоције културног наслеђа на подручју Дунавског региона у областима која се боре са изазовима везаним за одрживост и недовољно искоришћавају свој потенцијал за раст</p>	<p>Водећи партнер: 1. Општина Јасберењ (Мађарска) Пројектни партнери: 2. Универзитет Метрополитан (Мађарска) 3. Универзитет у Љубљани (Словенија) 4. Регионална развојна агенција Јужне Бохемије (Чешка Република)</p>	<p>2.180.694,10 ЕУР</p>

	<p><i>areas of the Danube Region" – COMMHERITOUR</i> (Моделли засновани на заједници за одрживу валоризацију занатства у области културног наслеђа у циљу унапређења привредне и туристичке перформансе удаљених подручја Дунавског региона)</p>		<p>5. Туристичка заједница Херцеговачко-неретванског кантона/жупаније (Босна и Херцеговина) 6. Локална акцијска група Средишња Истра (Хрватска) 7. Установа Народни Универзитет у Коњицу (Босна и Херцеговина) 8. Добровољно удружење општина Североисток (Чешка Република) 9. Општина Петњица (Црна Гора) 10. Савет округа Сибију (Румунија) 11. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија), 12. Јавни завод за културу Камник (Словенија)</p>	
13.	<p>Интерег VI-Б ИПА Јадранско-јонски програм 2021-2027, Први позив за подношење пројеката <i>Zero-Emission Vehicle Infrastructure, Public Transport, and Enhanced Pedestrian/Cycling Infrastructure on the road towards sustainable urban mobility – ROADMAP</i> (Инфраструктура возила са нултом емисијом, јавни превоз и унапређена</p>	<p>Јачање капацитета јавних власти и других релевантних актера у циљу развијања мера за Локалне планове одрживе мобилности фокусиране на смањење емисија CO2, путем декарбонизације возног парка, укључујући електрификацију и технологије водоника, као и инфраструктуру и интеграцију локалних обновљивих извора енергије</p>	<p>Водећи партнер: 1. Истраживачки центар EURAC (Италија) Пројектни партнери: 2. Међународни центар за одрживи развој система енергетике, воде и заштите животне средине (Хрватска) 3. Енерго-дата д.о.о (Хрватска) 4. Кластер биономије и животне средине Западне Македоније (Грчка) 5. Горишка локална енергетска агенција, Нова Горица (Словенија) 6. Град Чапљина (Босна и Херцеговина)</p>	1.731.521,50 ЕУР

	пешачка/бицикличичка инфраструктура на путу ка одрживој урбаној мобилности)		<p>7. Општина Пермет (Албанија)</p> <p>8. Агенција за енергетску ефикасност (Албанија)</p> <p>9. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија)</p> <p>10. Општина Чачак (Србија)</p> <p>11. Визије мобилности, екологије и енергије (Словенија)</p> <p>12. Општина Мерано, (Италија)</p> <p>13. Град Чачак (Србија)</p>	
14.	<p>Интерег VI-Б ИПА Јадранско-јонски програм 2021-2027, Први позив за подношење пројеката <i>Enhancing SMEs' Modernization and Green Innovation and Transition Towards Successful Sustainability by Transnational Collaborative Practices and Tools – GREENSMEs</i> (Унапређење модернизације, зелених иновација и транзиције МСП ка одрживости путем транснационалне сарадње, праксе и алата)</p>	Унапређење капацитета за иновације у Јадранско-јонском региону	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. Научно технолошки парк Текнополис, Италија</p> <p>Пројектни партнери:</p> <p>2. Центар за развој бизниса и културе (Грчка)</p> <p>3. Развојна агенција Зелени Крас (Словенија)</p> <p>4. Агенција за рурални развој Задарског округа (Хрватска)</p> <p>5. Градска развојна агенција Бања Лука (Босна и Херцеговина)</p> <p>6. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија)</p> <p>7. Развојни фонд Албаније (Албанија)</p> <p>8. Национални центар за развој предузетништва и иновација (Северна Македонија)</p> <p>9. Општина Херцег Нови (Црна Гора)</p>	1.761.500,20 ЕУР

			10. ТИМ – Центар заједно, сви постижу више (Албанија)	
	УКУПНА ВРЕДНОСТ:			25.396.581,22 ЕУР

1.2 Пројекти у имплементацији

Током 2023. године Фонд је имплементирао пет пројеката укупне вредности 3.574.283,64 ЕУР. У наредној табели дат је приказ пројеката Фонда који су током 2023. године били у имплементацији.

Ред. Бр.	Назив пројекта	Општи циљ	Партнери	Буџет пројекта
1.	Програм Креативна Европа - CEDRS-AP22-24 Деск Креативна Европа Србије	Промоција програма Креативна Европа и његових стратешких приоритета: међународна сарадња, ширење аудиторијума, мобилност, креативне индустрије, нови бизнис модели и предузетништво у области културе. Подршка локалним институцијама и организацијама у припремању пројектних апликација, планирању, администрацији и имплементацији пројеката, као и у остваривању веће видљивости пројеката.	Водећи партнер: 1. Министарство културе и информисања, Републике Србије (Србија) – Деск Креативна Европа Србија Пројектни партнери: 2. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) – Антена Деска КЕ 3. Филмски центар Србије (Србија) - Медиа Деск	431.661,00 ЕУР
2.	Интерег ИПА Хрватска-Србија 2014-2020. Други позив за подношење пројеката <i>Mosquito Control in Cross-order Area 2</i>	Унапређење услуга јавног здравља у Јужнобачком округу, Осјечко- барањској и Пожешко-славонској жупанији у вези са	Водећи партнер: 1. Наставни завод за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније (Хрватска) Пројектни партнери:	984.670,78 ЕУР

	<i>MOS-Cross 2</i> (Контрола комараца у прекограничном подручју 2)	раним откривањем болести које преносе комарци побољшањем прекограничног надзора и контроле комараца.	2. Завод за јавно здравље Сомбор (Србија) 3. Завод за јавно здравство Пожешко-славонске жупаније (Хрватска) 4. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) 5. Институт за јавно здравље Војводине (Србија)	
3.	Интерег ИПА Хрватска-Србија 2014-2020 Трећи (рестриктивни) позив за подношење пројеката <i>Mosquito Control in Cross-border Area 3 - MOS-Cross 3</i> (Контрола комараца у прекограничном подручју 3)	Максимизирање резултата постигнутих <i>MOS-Cross</i> пројектом и унапређивање квалитета јавних здравствених услуга и вештина повећањем броја обучених здравствених радника за надзор комараца и методе узорковања за откривање болести које преносе комарци у Севернобачком округу (Србија) и Вуковарско-сријемској жупанији (Хрватска).	Водећи партнер: 1. Завод за јавно здравље Сомбор (Србија) Пројектни партнери: 2. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) 5. Наставни завод за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније (Хрватска)	105.880,86 ЕУР
4.	Програм прекограничне сарадње Србија-Босна и Херцеговина 2014-2020 Трећи позив за подношење пројеката <i>Healthy Ageing in the Cross-Border Region – HEAL</i>	Допринос побољшању општег здравља старијих грађана повећањем доступности основних здравствено-превентивних услуга у руралним подручјима у прекограничном	Водећи партнер: 1. Црвени крст Србија - Црвени крст Војводине (Србија) Пројектни партнери: 2. Црвени криж Федерације Босне и Херцеговине (Босна и Херцеговина)	254.447,77 ЕУР

	(Здраво старење у прекограничном региону)	региону између Србије и Босне и Херцеговине.	3. Црвени крст Србија - Црвени крст Војводине - Црвени крст Инђија (Србија) 4. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија)	
5.	Интерег V –Б Јадранско-јонски транснационални програм 2014-2020. Други позив за подношење пројеката <i>Strengthen Entrepreneurial Skills of Cultural and Creative Industries for the Valorization of Cultural Heritage and the Development of Sustainable Tourism Models in the Adriatic-Ionian Regions-CCI4TOURISM</i> (Јачање предузетничких вештина културне и креативне индустрије у циљу валоризације културног наслеђа и развоја модела одрживог туризма у Јадранско-јонском региону)	Јачање предузетничких вештина културних и стваралачких активности за унапређење културне баштине и развој одрживих туристичких модела у Јадранско-јонском региону.	Водећи партнер 1. Научно-технолошки парк Технополис (Италија) Пројектни партнери: 2. Рурална развојна агенција Задарске жупанија (Хрватска) 3. Фриули иновациони истраживачки центар за трансфер технологије (Италија) 4. Пословни и културни развојни центар (Грчка) 5. Регионална развојна агенција Зелени крас (Словенија) 6. Развојна агенција Сора (Словенија) 7. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) 8. Градска развојна агенција Бања Лука (БиХ) 9. Ири центар (Хрватска)	1.797.623,23 ЕУР
	УКУПНА ВРЕДНОСТ:			3.574.283,64 ЕУР

2. Антена Култура Деска Креативна Европа Србија

Подршка културном сектору и креативним индустријама неопходна је како би њихови актери добили шансу да се повежу, остваре сјајне идеје и покажу колико је култура заправо жива, флуидна и моћна.

Програм Европске уније Креативна Европа – потпрограм Култура – већ годинама уназад доприноси промоцији уметника и њиховог рада, омогућава међународну сарадњу и подстиче здраву конкуренцију, умрежава организације и финансира књижевне преводе како би се отклонила језичка баријера и подстакло дијалог и културна размена на једном већем плану.

Формирањем Антене Култура Деска Креативна Европа Србија – са Министарством културе и информисања Владе Републике Србије, а у оквиру Фонда „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине – Србија се уцртала на мапу држава које спроводе активности информисања, едукације, промовисања и подршке у реализацији програма Креативна Европа.

Од момента оснивања, запослени Фонда држе едукације заинтересованим институцијама, пружају савете и техничку подршку потенцијалним апликантима, те раде на промоцији програма. На овај начин, охрабрују се иновативни пројекти, подстиче заједништво и рехабилитује култура.

Антиена Култура Деска Креативна Европа Србија званично је почела са радом 1. јануара 2015. године. Седиште је у просторијама Фонда „Европски послови“ АП Војводине.

У сарадњи са Деском, Антиена промовише савремене концепте међународне сарадње, савремене програмске и пословне политике у области културе, јача капацитете домаћих установа културе и организација цивилног сектора за међународну сарадњу, подстиче интердисциплинарност, интересорну и интерсекторску сарадњу и сарадњу са јавним, цивилним и приватним сектором, појединцима, неформалним групама и мрежама.

Активности Антене у 2023. години:

- **Организован дводневни семинар о конкурсима за пројекте информисања и медија у Новом Саду од 21. до 22. фебруара 2023. године у Медија центру РТВ-а.**
На дводневном семинару, учесници су имали прилику да чују о мисији, циљевима и расподели средстава програма Креативна Европа 2021-2027. Другог дана, представници Деска презентовали су позив за медијска партнерства и медијску писменост. Том приликом, Ивана Јелача из Института за медије и разноликост Западни Балкан представила је одобрен пројекат из области медијске писмености под називом "Scale up Media Coach". Оба дана, учесници су имали прилику да представе своје пројектне идеје и да се консултују са представницима Деска и Антене Креативна Европа Србија.
- **Организован тродневни семинар под називом „Креативна Европа: Припрема пројеката у новом буџетском периоду 2021-2027“ у периоду од 22. до 24. новембра 2023. године, у Врднику.**

Позив за семинар је био упућен свим установама и организацијама из области културе, као и филмским фестивалима из Србије, који планирају да конкуришу у оквиру програма Креативна Европа и који су већ учествовали у пројектима међународне сарадње. Циљ семинара је био подизање квалитета и припрема пројеката за конкурисање на програм Креативна Европа, јачање прогамско-организационих капацитета установа и организација из Србије, као и допринос демурализацији у пољу културе. Такође, семинар је организован ради поспешивања комуникације, сарадње и размене искустава представника установа и организација из области културе из градова и општина Србије.

- **Инфо дани Антене** – посвећени су свим апликантима који имају право аплицирања у оквиру конкурса Програма Креативна Европа како би се информисали о условима конкурисања, како би добили помоћ око тражења партнера и око дефинисања пројектних идеја.

Инфо дани одржавани су у Новом Саду у културној станици Свилара у сарадњи са *EU INFO POINT* (Информациони кутак Европске уније у Новом Саду) и у Кикинди у Центру за ликовну и примењену уметност Терра. На инфо данима било је речи о конкурсима у оквиру европских пројеката сарадње, као и кључним новинама у оквиру новог циклуса програма Креативна Европа.

- **Радионица писања пројеката за позиве у оквиру програма Креативна Европа одржана 24. октобра 2023. године у Музеју савремене уметности у Београду.**

Радионицу су заједно одржали Деск и Антена. Радионица је била намењена представницима националних заједница и организацијама које се баве националним заједницама у Србији. Циљ радионице је оспособљавање представника националних заједница у креирању и формулисању своје пројектне идеје у складу са позивним документима и апликационим формуларом у оквиру програма Креативна Европа.

- **Састанак Дескова у Бриселу**

Годишњи састанак Дескова програма Креативна Европа у Бриселу одржан је како би се размениле информације, утврдиле промене до којих је дошло како у програму, тако и у условима конкурисања и ради прегледа постигнутих резултата. Током првог дана, разговарано је о ажурираним политикама и Плану рада ЕУ за културу у раздобљу од 2023. до 2026. године, као и о резултатима позива 2021-2023. Током другог дана, реализована је радионица о социјалној инклузији као међусекторском приоритету.

- **Секторски састанак**

Секторска група за коришћење расположивих средстава из фондова ЕУ намењених култури, одржала је састанак у циљу идентификовања изазова са којима се сусрећу институције културе када је у питању спровођење пројеката који су финансирани од стране ЕУ, односно у циљу усклађивања приоритета, удруживања капацитета институција од значаја у области културе, информисања о могућностима коришћења средстава из ЕУ фондова и дефинисања заједничких пројеката.

3. Едукативне активности

Будући да се Србија налази у процесу евроинтеграција, појављују се и изазови које треба да превазиђу не само државни, регионални и локални органи и институције већ и представници организација цивилног друштва, образовних и научних институција, институција културе и медија, али и представници институција које се баве питањима социјалне заштите и едукативних програма на тему припрема европских пројеката и система финансирања истих. У циљу подизања институционалних капацитета АП Војводине и капацитета свих субјеката заинтересованих за пројектно финансирање кроз ЕУ фондове, Фонд је од почетка 2023. године реализовао низ обука у виду семинара, радионица и тренинга у области припреме предлога пројеката по европским правилима и процедурама, као и на тему имплементације одобрених европских пројеката.

Врсте обука обухваћених едукативним активностима:

3.1. Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

3.2. Обука „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“

3.1 Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Реализација Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

У периоду од 2014. до 2023. године, Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине је реализовао Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ (у даљем тексту: Програм) за укупно девет генерација полазника, као једно од стратешких опредељења Аутономне покрајине Војводине у циљу подизања капацитета покрајинских институција у склопу приступања Републике Србије Европској унији и повећања апсорпције средстава доступних из ЕУ фондова.

Циљ Програма је да се омогући преношење знања, координација правовремене подршке и јачање постојећих капацитета јавне управе у аспектима који су кључни за коришћење ЕУ средстава у оквиру сектора који су директно укључени у процес интеграција.

Циљна група Програма су службеници у покрајинским органима управе, у јединицама локалне самоуправе на територији АП Војводине, представници јавних и јавно-комуналних предузећа, институција чији је оснивач АП Војводина, као и развојних институција чији је рад и активно учешће од пресудног значаја за увођење европских вредности и принципа.

Важан допринос Програма је сагледавање могућности и јачање капацитета за што ефикасније управљање унутрашњим процесима, правовремено сагледавање могућности и припрема за активно учешће у различитим областима евроинтеграција. Током досадашње реализације Програма, спроведен је мониторинг и евалуација како би се дефинисали оквири за постизање максималне ефикасности.

У току 2023. године, Фонд је реализовао III модул из 8. и 9. циклуса Програма. Модул „Развој капацитета локалних самоуправа у Аутономној покрајини Војводина“ реализован је у периоду септембар - децембар 2023. године са циљем подршке и усмеравања локалних самоуправа у процесу приступања Европској унији (ЕУ) путем ефикасне употребе извора финансирања. У складу са спроведеним процесом мапирања потенцијала јединица локалних самоуправа (ЈЛС) у АПВ, које је реализовао Фонд, формиране су групе од представника локалних самоуправа, водећи рачуна о:

- дефинисаним приоритетима појединих ЈЛС кроз мапирање (усклађени са приоритетима из локланих развојних планова),
- повезаности приоритета међу јединицама локалних самоуправа,
- познавању европских извора финансирања када су у питању регионални пројекти,
- успостављању сарадња са другим локалним самоуправама по основу истог/сличног приоритета; претходно припремљеном концепту регионалног пројекта који до сада није развијен.

Модул је био организован на начин да сви позвани учесници из јединица локалних самоуправа присуствују тродневној основној обуци која је одржана у просторијама Фонда “Европски послови” у септембру 2023. године. Основна обука је учесницима пружила информације неопходне за планирање и приступање припреми регионалних пројеката који могу бити финансирани из ЕУ средстава. Ово укључује представљање актуелног вишегодишњег финансијског оквира (ВФО) ЕУ за период 2021 - 2027. То обухвата основне податке о начину расподеле и усвајању буџета, последичном програмирању и значају оквира за предприступне земље као што је Србија. Учесници су упознати са конкретним програмима финансираним из средстава ЕУ који су на располагању институцијама из Републике Србије.

Поменути извори деле се у три категорије: бесповратна средства, кредитне линије и техничка подршка и односе се на све представљене програме и институције. За категорију бесповратних средстава представљени су програми: Интерег ИПА Хрватска-Србија; Интерег ИПА Мађарска-Србија; Интерег ИПА Румунија-Србија и Прекогранични програм Србија-Босна и Херцеговина.

Такође, представљена су и два транснационална програма: Дунавски транснационални програм и Интерег ИПА Адрион програм.

Представљање прекограничних програма обухватило је: приоритете програма, ко може да учествује, процедуре, начин аплицирања и неопходну документација. Посебан фокус био је на два програма – Дунавски транснационални програм и Европска климатска иницијатива – јер су позиви за њих били отворени у октобру, односно новембру текуће године.

Представљен је програм Европска климатска иницијатива јер је Србија тек последње три године имала право учешћа. Програм је делом финансиран од стране Владе Немачке, а делом из средстава ЕУ. Процедурално је значајно једноставнији од прекограничних и транснационалних програма.

Кластерима је представљен нов извор финансирања, односно програм, јер је у децембру најављено да ће институције и организације из Србије од 2024. године имати могућност да учествују и у програму Интерег Европа (<https://www.interregeurope.eu/>).

Из категорије кредитних линија, које су углавном усмерени ка инфраструктурним пројектима који спадају у приоритете свих локалних самоуправа у АПВ, представљене су следеће институције са својим програмима: Европска банка за обнову и развој, Европска инвестициона банка, УН организације (са нагласком на УНДП), као и Немачка банка за развој (*KFW Bank aus Verantwortung*) која је врло активна у финансирању комуналних пројеката локалних самоуправа (са нагласком на енергетику у последњих седам година). Важне информације, за учеснике обуке, биле су намена кредитних средстава, ко може да учествује, услови финансирања и потребна документација. Међународне финансијске институције преферирају пласман средстава за пројекте од регионалног значаја који остварују видљиве ефекте за већи број грађана. Посебно су високо котирани регионални пројекти који обухватају територију више земаља. И у последњој категорији – техничка подршка – фокус је био на програмима Немачке развојне помоћи и Швајцарске развојне агенције које су најактивније у подршци ЈЛС. Како би наставак обуке, кроз кластерски рад, био лакши и конкретнији, методологија је приказана и кроз различите примере регионалних пројеката на поменутиим програмима који се фокусирају на екологију, енергетику, туризам, путну и комуналну инфраструктуру

На крају основне обуке учесници су подељени у групе кроз формирање кластера на основу истих приоритета: екологија, енергетика, туризам, путна и комунална инфраструктура. У наставку обуке одржавали су се индивидуални састанци са сваким кластером на конкретним предлозима регионалних пројеката од интереса са свим представницима у кластеру. У октобру и новембру 2023. године, организоване су сесије са 5 формираних кластера у просторијама Фонда. Сваки кластер је развијао концепт пројектног предлога у складу са приоритетом. Индивидуални рад, са сваким кластером, обухватио је тродневне радионице посвећене формулисању пројектне идеје и конкретизацији кључних елемената предлога (од циља до индикатора). У рад су се, по потреби, укључивали представници академске заједнице (факултети, институти) и представници регионалних развојних агенција. Током децембра, кластери су наставили самостално креирање постављених пројектних прелога уз менторску подршку кроз директне видове комуникације (састанци, онлајн платформе, телефонски разговори и мејл).

Фонд „Европски послови“ АП Војводине, у сарадњи са ангажованим експертима са Факултета техничких наука из Новог Сада, реализовао је и предавања у оквиру модула „Развој капацитета локалних самоуправа АПВ за приступање ЕУ изворима финансирања“. Модул је обухватио имплементацију кључних елемената пројектног менаџмента у складу са стратешким опредељењем локалних самоуправа на путу приступања ЕУ. Полазници су били представници јединица локалне самоуправе са територије АПВ, јавних предузећа, установа и организација.

Теме предавања су биле подељене у пет области:

- **Рурални развој и менаџмент;**
- **Туризам, спорт и култура;**

- **Воде и заштита животне средине;**
- **Иновације у пољопривреди и биомедицини;**
- **Енергетска ефикасност, рачунарство и вештачка интелигенција.**

У оквиру ове активности, полазници су имали прилику не само да прате теоријске аспекте, већ и да чују о искуствима успешно реализованих пројеката у оквиру Европске уније. Додатно, отворена је могућност за наставак сарадње са предавачима кроз потенцијална партнерства.

Након завршених тематских предавања у овом модулу, полазници су добили менторску подршку од предавача. Менторство је укључивало интерактивне сесије, оспособљавање за стварање нових партнерстава, обезбеђивање консултација и анализу пројектних идеја и апликација. Менторска подршка ће остати доступна за све полазнике и у наредном периоду.

Фонд „Европски послови“ АП Војводине је у 2023. године започео са ревизијом и организацијом 10. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондова. Ова активност је резултат анализе претходне буџетске перспективе од 2014. до 2020. године.

Резултати анализе су показала неопходност повећања учешћа у коришћењу бесповратних средстава из ЕУ, као и потребу за унапређењем квалитета предлаганих пројеката. Ревизија Програма је подстакнута започињањем нове буџетске перспективе за период 2021-2027.

Циљ ревидираног Програма је да омогући учесницима пренос знања кроз интерактивна предавања, практичне групне вежбе, примере добре праксе, као и посете успешно реализованим пројектима из ЕУ фондова на територији АП Војводини и студијска путовања у земљу чланицу ЕУ. Програм је предвиђен за запослене у различитим секторима и институцијама, укључујући јединице локалне самоуправе, образовне и културне институције, развојне агенције, као и друге институције које могу користити средстава из европских фондова.

3.2 Обука „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“

У циљу подизања институционалних капацитета АП Војводине и свих субјеката заинтересованих за конкурисање за ЕУ средства кроз пројекте, Фонд реализује обуку под насловом „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ у области управљања пројектним циклусом и упознавања са свим елементима и процедурама неопходним за формулисање успешних предлога пројеката за конкурисање на ЕУ конкурсе.

Главни циљ обука, у организацији Фонда, јесте да се представници институција оспособе за коришћење фондова Европске уније, да науче самостално да формулишу пројектне предлоге и стратешки их позиционирају у оквиру дефинисаних приоритета, мера и финансијских ограничења. Током обука полазници развијају посебне вештине и ставове који су неопходни за преузимање активне улоге у развоју и имплементацији пројеката на локалном и регионалном нивоу. Циљ Фонда је да се путем обука утиче на правовремено идентификовање потенцијалних пројектних идеја и предлога, на обавештеност

о актуелним и планираним конкурсима, као и да се превазиђу све потешкоће приликом формулисања и подношења пројектних предлога.

Обука се реализује коришћењем интерактивних метода учења које подразумевају активно учешће за време предавања, али и примену стеченог знања кроз практичне примере и задатке који се постављају пред полазнике. Време трајања обуке је 1-3 дана. Током године отворена је могућност формирања едукативних садржаја по мери и захтевима самих заинтересованих организација и полазника. Тренинг програми су намењени, пре свега, запосленима у институцијама јавног сектора (јединице локалне самоуправе, покрајински секретаријати и њихови индиректни корисници, јавна и јавно-комунална предузећа, развојне агенције, привредне коморе, образовне институције, научно-истраживачке институције, туристичке организације и сл.) који су препознали пројектно финансирање као своју шансу, али и другим заинтересованим организацијама са територије наше земље и АП Војводине које имају значајну улогу у процесу европских интеграција и приближавања нашег друштва Европској унији.

Специфични циљеви обуке су:

- упознавање са начином управљања и основним карактеристикама расположивих фондова у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА) Европске уније,
- представљање значаја претприступних фондова Европске уније,
- упознавање са концептима програма прекограничне сарадње и програма,
- упознавање са основним принципима управљања пројектним циклусом,
- упознавање и практична примена приступа логичког оквира у развијању и формулисању пројектних идеја,
- упознавање и оспособљавање за коришћење алата који олакшавају припрему предлога пројеката,
- упознавање са садржајем апликационих формулара и других неопходних пројектних образаца, упознавање са критеријумима за евалуацију квалитета пројектних предлога,
- представљање примера успешних пројеката.

Циљ је да учесници, након завршене обуке, буду у могућности да: самостално трансформишу пројектну идеју у предлог пројекта по ЕУ захтевима, израде логичку матрицу пројекта, израде буџет пројекта по методологији ЕУ, креирају конкретне пројектне предлоге у складу са правилима функционисања и финансирања путем фондова Европске уније, препознају систем евалуације предлога пројеката, конкуришу у програмима територијалне сарадње и ЕУ програмима и путем европских пројеката утичу на унапређивање своје заједнице.

Структура обуке „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ према модулима:

МОДУЛ 1 ЕУ фондови – Теме:

- 1) Програми прекограничне сарадње – Упознавање са ИПА програмима прекограничне сарадње који су на располагању институцијама са територије АП Војводине, упознавање са мерама и циљевима у оквиру програма, расположивим средствима, као и резултатима претходних позива;

- 2) Програми Европске уније – Упознавање са програмима Европске уније који су на располагању институцијама са територије АП Војводине, упознавање са мерама и циљевима у оквиру појединачних програма, расположивим средствима, као и резултатима претходних позива;
- 3) ПЦМ методологија – Упознавање са основним принципима управљања пројектним циклусом и фазама у оквиру пројектног циклуса;
- 4) Приступ логичког оквира – Упознавање са корацима у приступу логичког оквира, анализа заинтересованих страна (родни аспект), анализа проблема, анализа циљева, анализа стратегија;
- 5) Интерактивна радионица – Практичан рад у малим групама (4-6 полазника) где свака група за своју пројектну идеју врши анализу заинтересованих страна, анализу проблема, анализу циљева и анализу стратегија.

МОДУЛ 2 Логичка матрица – Теме:

- 1) Прва колона логичке матрице (а. Општи циљ, б. Специфични циљеви, в. Очекивани резултати, г. Активности) – Стицање знања и вештина за попуњавање прве колоне логичке матрице, формулисање општег циља и специфичних циљева пројектног предлога, одређивање очекиваних резултата пројектног предлога, као и планирање активности пројекта;
- 2) Индикатори – Стицање знања и вештина за формулисање адекватних индикатора у логичкој матрици усклађених са темом пројектног предлога;
- 3) Извори верификације – Стицање знања и вештина за формулисање адекватних извора верификације у логичкој матрици у складу са претходно дефинисаним индикаторима;
- 4) Претпоставке и ризици – Стицање знања и вештина за идентификацију потенцијалних ризика и предуслова у складу са ЕУ правилима и пројектним идејама самих полазника;
- 5) Интерактивна радионица – Поступно попуњавање логичке матрице у малим радним групама од 4 до 6 полазника као део процеса развијања пројектне идеје сваке радне групе.

МОДУЛ 3 Буџетирање пројеката – Теме:

- 1) Основна правила буџетирања – Упознавање са основним правилима формирања буџета за пројекте који се финансирају из средстава Европске уније;
- 2) Буџетске ставке у пројектним буџетима – Упознавање са буџетским ставкама, начином попуњавања финансијског дела буџета, упознавање са утврђеним односима између буџетских ставки унутар буџета пројекта;
- 3) Наративни део буџета – Стицање знања и вештина за успешно попуњавање наративног (описног) дела буџета, а у складу са финансијским делом буџета;
- 4) Интерактивна радионица – Поступно попуњавање формулара буџета у малим радним групама у складу са пројектним идејама сваке групе.

МОДУЛ 4 Апликациони формулар – Теме:

- 1) Апликациони формулар у ИПА програму прекограничне сарадње Мађарска – Србија – појашњавање свих категорија и саме структуре апликационог формулара, повезивање са пољима логичке матрице;
- 2) Апликациони формулар у ИПА прекограничним програмима Хрватска – Србија и Србија – Босна и Херцеговина – Упознавање са апликационим формуларом који се користи у прекограничним програмима Хрватска – Србија и Србија – Босна и Херцеговина, појашњавање свих категорија и саме структуре апликационог формулара, повезивање са пољима логичке матрице;
- 3) Резиме пројекта – Стицање знања и вештина за формулацију успешног резимеа за предлог пројекта;
- 4) Интерактивна радионица – Поступно повезивање резимеа пројекта у малим радним групама у складу са пројектним идејама сваке групе.

МОДУЛ 5 Подношење предлога пројекта – Теме:

- 1) Регистрација у ПАДОР бази – Упознавање са процедуром регистрације институција у ПАДОР бази која је предуслов за конкурисање на одређене позиве ЕУ;
- 2) Пропратна документација – Упознавање са свом документацијом коју је неопходно приложити уз апликациони формулар, а у склопу конкурисања на отворене позиве ЕУ.
- 3) Евалуација пројектних предлога – Упознавање са процедурама и формуларом за оцењивање предлога пројекта, као и са елементима које евалуатори оцењују приликом евалуације пројектних предлога.
- 4) Примери успешних ЕУ пројекта – Представљање примера успешних пројекта усклађених са облашћу рада институције чији запослени похађају обуку.

Табела 1 – Преглед одржаних обука „Можућности финансирања путем ЕУ фондова“ у периоду јануар – децембар 2023. године

Ред. бр.	Институција/ организација	Адреса и место одржавања обуке	Датум обуке	Број полазника	Просечан резултат улазних тестова	Просечан резултат излазних тестова	Оцена квалитета предавача и обуке
1.	Висока пословна школа струковних студија Нови Сад	Владимира Перића – Валтера 4, 21000 Нови Сад	19.-21.4.2023.	16	5,73	8,78	5,00
2.	Служба за људске ресурсе	Булевар Михајла	17.-19.5.2023.	11	7,10	9,33	4,96

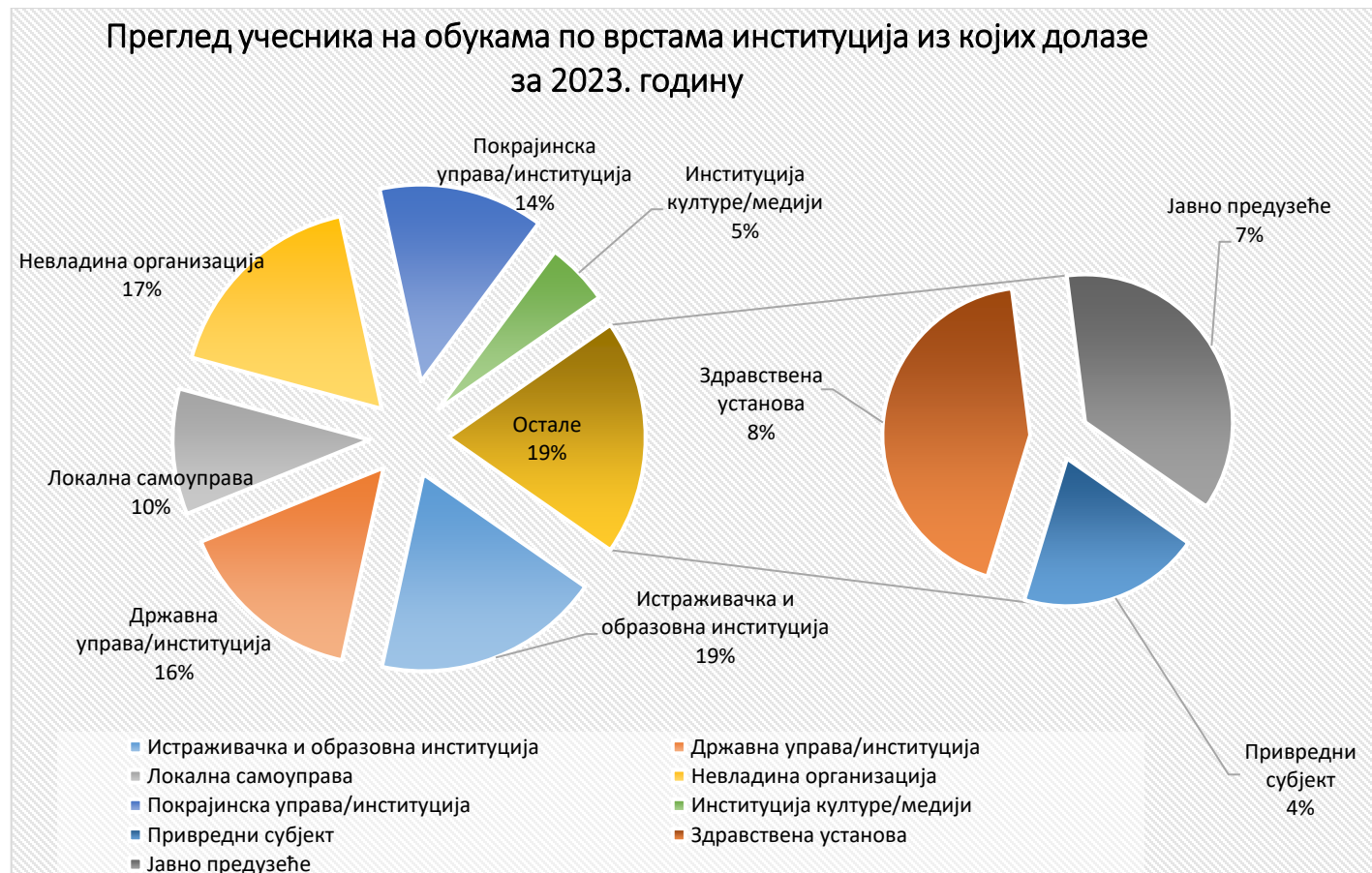
		Пупина 16, Нови Сад					
3.	БСЦ Центар	Народних хероја 2, 3. спрат, Нови Сад	24.-26.5.2023.	13	5,70	8,10	4,59
4.	Савез самосталних синдиката града Новог Сада	Булевар Михајла Пупина 24, Нови Сад	31.5.- 2.6.2023.	10	6,00	8,78	4,89
5.	УГ "Моје Лазарево"	Иве Лоле Рибара 51, Лазарево	6.-8.9.2023.	17	4,61	8,32	4.83
6.	Општина Оџаци	Кнез Михајлова 34, Оџаци	13-15.9.2023.	15	5	8,7	4.83
7.	Конзулат Црне Горе	Маршала Тита 47, Врбас	20.-22.9.2023.	15	6,3	9	4.97
8.	Савез самосталних синдиката града Новог Сада	Булевар Михајла Пупина 24, Нови Сад	27-29.9.2023.	16	5,2	8,5	4.87
9.	Конзулат Црне Горе	Маршала Тита 47, Врбас	4.-6.10.2023.	17	5,7	8,6	4.92
10.	Конзулат Црне Горе	Маршала Тита 47, Врбас	18- 20.10.2023.	20	4,7	9	4.68
11.	ЈУ "Спортски центар" Оџаци	Кнез Михаилова 28, Оџаци	08- 10.11.2023.	15	5,27	8,56	4.83
12.	Регионална привредна комора	Венац Степе Степановића 30, Сомбор	15- 17.11.2023.	13	5	9.36	4.92

	Западнобачког округа						
13.	Савез самосталних синдиката града Новог Сада	Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад	20-24.11.2023.	16	5,57	8	4.67
14.	Канцеларија за младе	Пупинова 14, Зрењанин	06-08.12.2023.	10	4,4	8.4	4.73
15.	Савез синдиката медицинских радника	Булевар Михајла Пупина 24, Нови Сад	20-22.12.2023.	15	5	9.4	5.00
УКУПНО				219	5.4	8.7	4.84

Током периода од годину дана одржана је једна обука на захтев институција из сектора образовања, затим седам обука на захтев институција из јавног сектора и седам на захтев НВО/удружења/асоцијација. Обукама је присуствовало укупно 219 полазника, од тога 135 женског пола и 84 полазника мушког пола.

Структура учесника на обукама, на основу врсте институција које су поднеле захтев за одржавање обуке, приказана је у Графикону бр. 1. Највећи број полазника, односно 19%, су представници истраживачких и образовних установа, 17% су представници невладиних организација, док 16% чине представници државне управе/институција, 14% чине представници покрајинске управе/институција, 10% чине представници локалне самоуправе, а представници културе и медија чине 5% полазника. Током 2023. године најмањи број полазника на обукама је био из сектора привредних субјеката, у износу од 4%.

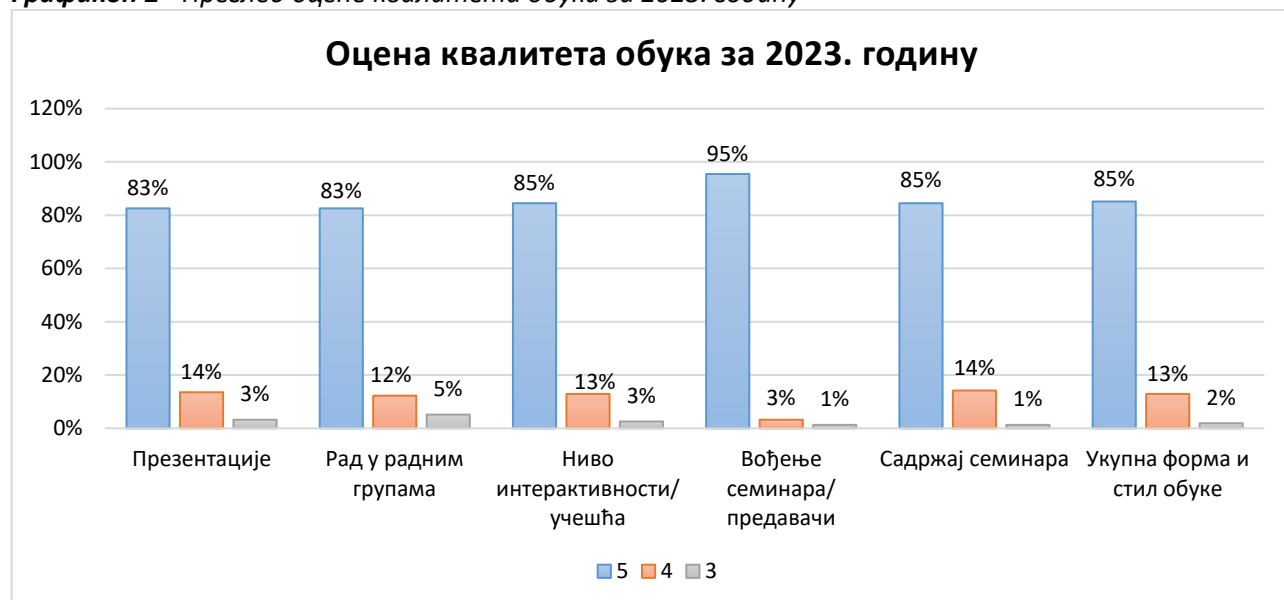
Графикон 1 - Преглед учесника на обукама по врстама институција из којих долазе за 2023. годину

Почетно знање учесника је проверавано на почетку обуке на основу резултата улазних тестова, док је напредак утврђен попуњавањем излазних тестова по завршетку обуке. Утврђено је да су учесници остварили одређени напредак и стекли нова знања и информације на тему коришћења могућности које нуде ЕУ фондови. Просечно знање пре одржавања обуке оцењено је оценом 5,4, док је просечна оцена евалуираних излазних тестова износила 8,7.

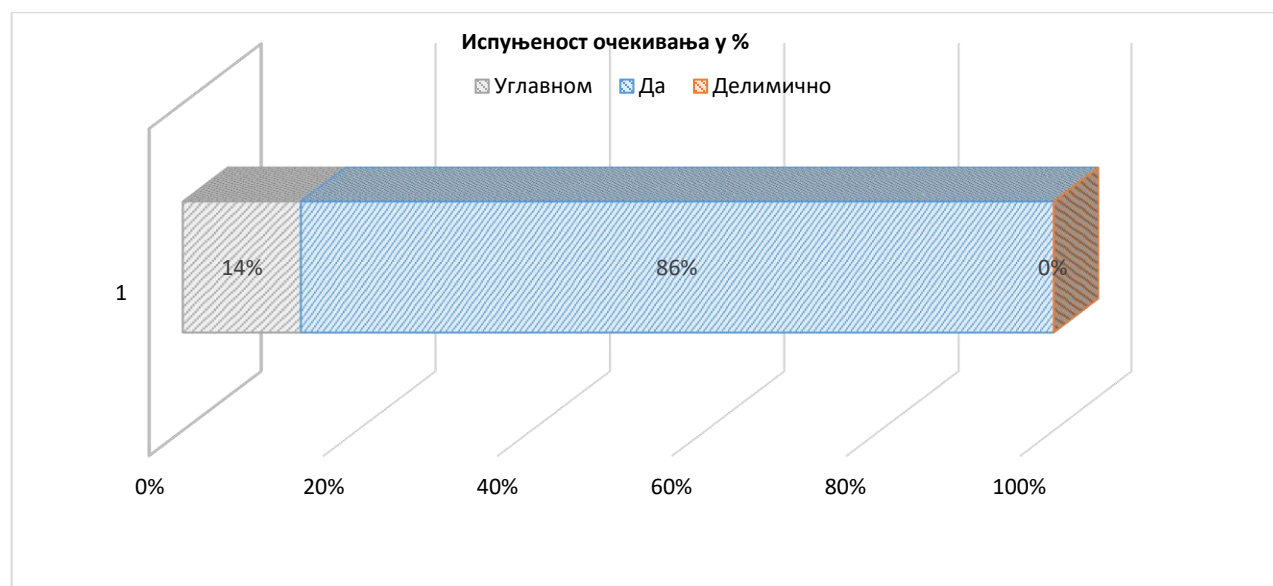
На основу попуњених евалуационих упитника од стране самих полазника, утврђено је да су полазници задовољни обуком и да предаваче и квалитет обуке оцењују просечном оценом 4,84 на скали од 1 до 5 где је оцена 1 најмања, а оцена 5 највећа. Све компоненте обука су веома високо оцењене. 95% полазника обука је оценило рад предавача и вођење семинара оценом „5“, садржај обуке је такође оцењен највишом оценом од стране 85% полазника, 83% полазника дало је највишу оцену за квалитет презентација, укупна форма и стил обуке добили су такође оцену „5“ од 85% полазника, а ниво учешћа и рад у радним групама од 85% полазника, што је приказано Графиконом бр. 2.

Графикон 2 - Преглед оцене квалитета обука за 2023. годину

Утврђено је да је концепт обука у потпуности испунио очекивања учесника и да 86% полазника сматра да је обука у потпуности испунила њихова очекивања што је приказано Графиконом бр.3., док њих 14% сматра да је обука углавном испунила њихова очекивања.

Графикон 3 – Испуњеност очекивања полазника након реализације обука

На основу укупних резултата спроведене евалуације, спровођење обука ће се наставити и у наредном периоду јер је потреба за обукама и даље веома присутна и актуелна, имајући у виду процес приближавања Републике Србије Европској унији.

4. ФЕП туре

Представници Фонда „Европски послови“ АП Војводине су и у 2023. години наставили активну комуникацију са 45 општина и градова. Посете су организоване са циљем детаљне анализе тренутног стања у јединицама локалних самоуправа и идентификације потенцијала за унапређење локалних заједница. Овај процес је допринео бољем разумевању специфичних потреба и изазова са којима се свака од ЈЛС суочава у економском, социјалном и инфраструктурном смислу, као и идентификацији области које захтевају подстицаје за развој.

Подршка представника Фонда током посета се састоји у пружању неопходних знања и инструмената локалним самоуправама за успешно учествовање у фондовима Европске уније. Ова подршка укључује помоћ у припреми пројеката и апликација које су неопходне за добијање финансијске подршке.

Идентификација пројектних могућности током посета омогућила је откривање нових решења и потенцијала за унапређење локалних заједница. У том процесу уочене су нове потребе и изазови који се могу успешно адресирати путем пројеката ЈЛС који су у складу са приоритетима регионалног развоја.

Јачање регионалне сарадње подстицано је посетама ЈЛС што доприноси подстицању размене искустава између локалних заједница. Овакав приступ обезбеђује могућност за заједничко решавање изазова који се односе на широки регионални контекст.

У току 2023. године, представници Фонда „Европски послови“ одговорили су на позиве јединицама локалних самоуправа и посетили 15 општина и градова на територији Аутономне покрајине Војводине. Ове посете обухватиле су Ковин, Белу Цркву, Сремске Карловце, Стару Пазову, Бачки Петровац, Оџаке, Темерин, Жабал, Зрењанин, Сечањ, Бачку Тополу, Мали Иђош, Нови Бечеј, Руму и Пећинце и имале су за циљ подршку развоју ЈЛС. Главни фокус био је на учествовању у фондовима Европске уније и унапређењу регионалне сарадње што илуструје разноврсни спектар активности Фонда у подршци и унапређењу јединица локалне самоуправе на територији Војводине.

5. Анализа и припрема пројектних идеја/предлога

Један од стратешких приоритета Фонда „Европски послови“ АП Војводине јесте креирање заједничких пројеката са регионалним и другим европским партнерима по питању коришћења претприступних фондова Европске уније. Кроз блиску сарадњу са релевантним актерима, Фонд је извршио анализу пројектних идеја са циљем да пружи преглед пројектних предлога чијом реализацијом би се унапредио даљи развој АП Војводине, а који имају снажан потенцијал за финансирање из екстерних извора са посебним освртом на програме европске територијалне сарадње који су доступни за кориснике са подручја АП Војводине.

У оквиру анализе пројектних идеја ближе се дефинишу проблеми који су присутни у једној или више јединица локалне самоуправе, у организацијама, као и у институцијама на територији АП Војводине, а решење проблема се нуди у форми пројектних предлога који су прихватљиви за финансирање са аспекта

доступних фондова Европске уније у Републици Србији, док су поједини предлози подобни за финансирање и из других билатералних и међународних програма. Анализа пројектних идеја прати области које је дефинисала Европска унија у својим стратешким документима, програмима, односно позивима, као области за финансијску подршку. Пројектне идеје се дефинишу са фокусом на могућности финансирања путем европских фондова и адекватна су припрема за аплицирање у оквиру објављених конкурса.

Активност коју Фонд реализује под називом „Анализа и припрема пројектних идеја/предлога“ намењена је запосленима у јединицама локалне самоуправе, покрајинским и републичким институцијама, научно-истраживачким и образовним институцијама, привредним субјектима и осталим заинтересованим лицима за пројектно финансирање. Фонд кроз поменуту активност пружа подршку приликом правовременог идентификовања квалитетних пројектних идеја које се успешно могу финансирати из одговарајућих програма које финансира Европска унија и из средстава других донатора.

Број анализа/процена пројектних идеја условљен је бројем идеја упућених Фонду на разматрање од стране заинтересованих релевантних институција/организација и бројем објављених конкурса доступних апликантима из АП Војводине, односно Републике Србије, као и фазом трајања буџетског периода ЕУ (2021-2027). Током 2023. године процене пројектних идеја, које су Фонду биле достављене, односиле су се на теме из области културе, туризма, прилагођавања климатским променама, биодиверзитета и смањеног загађења, сарадње за здравију и инклузивнију програмску област, енергетске ефикасности, заштите животне средине...итд. Организације цивилног друштва, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, образовне и друге институције доставиле су 43 пројектне идеје на анализу. Највећи број пројектних идеја на анализу/процену доставиле су невладине организације, затим следе образовне и научне институције, затим покрајинске институције, јединице локалне самоуправе и јавна предузећа (Графикон 4).

Графикон 4, „Процентуални преглед броја анализа пројектних идеја према врстама институција из којих су достављене“

Фонд такође пружа подршку у виду припреме квалитетних пројектних предлога који се успешно могу финансирати из одговарајућих програма Европске уније и средстава других донатора.

Број припремљених пројектних предлога, у кординацији са субјектима са територије АП Војводине, условљен је заинтересованошћу релевантних институција и бројем објављених конкурса доступних апликантима из АП Војводине, односно Републике Србије, као и фазом трајања буџетског периода ЕУ (2021-2027). Током 2023. године објављени су конкурси у оквиру пет програма европске територијалне сарадње: Програми прекограничне сарадње Румунија-Србија, Мађарска-Србија, Хрватска-Србија, Програм за Дунавски регион и ИПА Јадранско-јонски програм (ИПА АДРИОН). Фонд је припремио 25 пројектних предлога у оквиру тематских области које су финансиране путем програма прекограничне и транснационалне сарадње (промоција обновљивих извора енергије, промоција прилагођавања на климатске промене и превенције ризика, сарадња за здравију и инклузивнију програмску област, култура и туризам и хармонични суседски односи кроз сарадњу).

6. Истраживачко – аналитичке активности

У оквиру својих свакодневних активности Фонд обавља истраживачко-аналитичке активности у вези са праћењем актуелних програма и отворених конкурса Европске уније и других донатора где институције основане у Републици Србији имају право учешћа.

Анализа позива отворених за кориснике из Србије

У склопу активности које су у вези са коришћењем европских фондова, Фонд је пратио и анализирао отворене позиве/конкурсе у оквиру актуелних европских програма како регионалног, тако и европског карактера и о њима информисао потенцијалне кориснике путем информативних сесија и интернет странице Фонда. Позиви који су били отворени током 2023. године представљени су у наредној табели:

Програми Европске уније, програми територијалне сарадње (ИНТЕРЕГ програми) и други програми
Дигитална Европа – конкурс: Вештачка интелигенција
Дигитална Европа – конкурс: Вештачка интелигенција, подаци и „cloud“
Дигитална Европа – конкурс: Убрзана употреба дигиталних технологија
Дигитална Европа – конкурс: Подршка реализацији програма
Дигитална Европа – конкурс: Дигиталне вештине
Дигитална Европа – конкурс: Облак, подаци и вештачка интелигенција
Култура покреће Европу - Други позив за индивидуалну мобилност
Програм јединственог тржишта ЕУ (SMP) – конкурс: Европско кластерско партнерство за одрживост пољопривреде и хране

Програм јединственог тржишта ЕУ (SMP) – конкурс: Индустијски екосистем економије близине и социјалне економије: подстицање дигиталне транзиције предузећа социјалне економије и малих и средњих предузећа
Програм јединственог тржишта ЕУ (SMP) – конкурс: Прелазак на одрживији и отпорнији екосистем – оснаживање малих и средњих предузећа у туризму
Креативна Европа – конкурс: Развој европских групних пројеката 2024
Креативна Европа – конкурс: Европски пројекти сарадње
Еразмус + конкурс: <i>DiscoverEU</i> - Бесплатно возом 30 дана по Европи
Еразмус+ Општи позив за подношење предлога пројеката за 2023. годину
CERV програм – Грађани, једнакост, права и вредности – конкурс: Позив за достављање предлога пројеката за промовисање и заштиту вредности Уније
CERV програм – Грађани, једнакост, права и вредности – конкурс: Позив за достављање предлога пројеката о правима детета и учешћу деце
CERV програм – Грађани, једнакост, права и вредности – конкурс: Позив за достављање предлога пројеката за спречавање и борбу против родно заснованог насиља и насиља над децом
CERV програм – Грађани, једнакост, права и вредности – конкурс: Позив за достављање предлога пројеката националним органима за заштиту података о допирању до заинтересованих страна по питању законодавства о заштити података
CERV програм – Грађани, једнакост, права и вредности – конкурс: Позив за подношење предлога пројеката за промовисање родне равноправности
CERV програм – Грађани, једнакост, права и вредности – конкурс: Позив за подношење предлога пројеката ограничен на националне контакт тачке за Роме
CERV програм – Грађани, једнакост, права и вредности – конкурс: Позив за подношење предлога пројеката за Мреже градова
CERV програм – Грађани, једнакост, права и вредности – конкурс: Позив за подношење предлога пројеката о правима детета и учешћу деце
Програм Правда (Justice Programme) – конкурс: Позив за подношење предлога пројеката за унапређење правосудне сарадње у грађанским и кривичним стварима
Програм Правда (Justice Programme) – конкурс: Позив за подношење предлога пројеката за подршку транснационалним пројектима о обуци у правосуђу који покривају грађанско право, кривично право или основна права
ЕУ ПРО Плус - Програм Европске уније за локални развој – Јавни позив за подршку почетницима у пословању и samozapošljavanju жена и младих кроз набавку опреме и увођење услуга
Програм УРБАКТ – конкурс: Први позив за акционо планирање
Интерег VI-Б ИПА Јадранско јонски програм 2021-2027 „АДРИОН“ – Први позив за подношење предлога пројеката
Интерег VI-А ИПА Програм Хрватска- Србија (2021-2027) - Први позив за подношење предлога пројеката
Интерег VI-А ИПА Програм Мађарска –Србија (2021-2027) - Први позив за достављање предлога пројеката

"The EIT Manufacturing RIS Inclusiveness call"
ЕУ за тебе – Уз подршку Европске уније, Шведске и Швајцарске, у партнерству са Министарством заштите животне средине и у сарадњи са Европском инвестиционом банком (ЕИБ), Програм Уједињених нација за развој (УНДП) у Србији објавио је Изазов за иновативна решења за зелену транзицију српске привреде – конкурс: Изазов за иновативна решења за зелену транзицију српске привреде
ЕУ за тебе – Уз финансијску подршку Европске уније и у партнерству са Министарством унутрашњих послова (Сектор за управљање ванредним ситуацијама) и Министарством за јавна улагања, Програм Уједињених нација за развој (УНДП) објављује позив за достављање предлога пројеката за мање пројекте који имају за циљ јачање отпорности, смањење ризика од катастрофа и опоравак након елементарних непогода и других непогода на територији Републике Србије.
Culture and Creativity for the Western Balkans (CC4WBs) – конкурс: Култура и креативност за Западни Балкан
Програм Европске уније за локални развој – ЕУ ПРО Плус – конкурс: Јавни позив за подршку почетницима у пословању и samozапoшљавању жена и младих кроз набавку опреме и увођење услуга
Програм Подршка ЕУ социјалном становању и активној инклузији – конкурс: Јавни позив за предлоге иновативних услуга социјалне инклузије отвореног типа на локалу
Програм јужноевропског технолошког предузетништва – Southern European Entrepreneurship Engine (S3E) – Други позив
Пројекат Покретачи цивилног друштва на Западном Балкану за реформисану јавну управу – WeBER 3.0 – конкурс: Позив за подношење предлога пројекта за учешће грађана у реформи јавне управе на локалном нивоу
ЕУ цивилно друштво и медијски програм у корист Западног Балкана и Турске за 2021-2023 (ИПА III) – Позив за предлог пројеката
Интерег програм за Дунавски регион 2021-2027 – Други јавни позив у оквиру Програма
Интерег програм за Дунавски регион 2021-2027 – Позив за финансирање путем инструмента за почетни капитал

Анализа ЕУ програма доступних за кориснике из Србије у 2023. години

Током 2023. године је анализирано шест ЕУ програма доступних за кориснике из Републике Србије:

ИНТЕРЕГ VI-Б ИПА ЈАДРАНСКО-ЈОНСКИ ПРОГРАМ 2021-2027 (ИПА АДРИОН)

Програм ИПА АДРИОН је европски програм територијалне сарадње који функционише на транснационалном нивоу. Програмско подручје обухвата Хрватску, Грчку, Словенију и Италију са регионима Фурланија-Јулијска крајина, Венето, Ломбардија, Емилија-Ромања, Марке, Умбрија, Аbruцо, Молизе, Пуља, Базиликата, Калабрија и Сицилија, као и две аутономне покрајине Тренто и Болцано. Међу земљама које нису чланице ЕУ, ту су Албанија, Црна Гора, Северна Македонија, Србија, Босна и Херцеговина и Република Сан Марино. У односу на претходни програмски период, програмска

територија је проширена и на Републику Северну Македонију и Републику Сан Марино. Приступање Северне Македоније програму додатно јача везе између морског басена и залеђа, а учешће Сан Марина премошћује територијални јаз на западној страни слива Јадранског мора. Ова нова конфигурација се преклапа са земљама које учествују у макро-регионалној Стратегији Европске уније за Јадранско-јонски регион, чинећи подручје ЕУСАИР-а и ИПА АДРИОН-а савршено усклађеним. Приоритетне области које се финансирају у оквиру програма укључују иновације, животну средину, мобилност и подршку Јадранско-јонској макро-регионалној стратегији. Буџет програма ИПА АДРИОН износи 160.810.020,00 евра за програмски период од 1. јануара 2021. до 31. децембра 2027. године.

ИНТЕРЕГ VI-A ИПА МАЂАРСКА СРБИЈА

Интерег VI-A ИПА Мађарска Србија је програм који се спроводи у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА) кроз финансијску перспективу Европске уније за период 2021-2027. Основни циљ Програма је да подстакне хармоничан развој пограничног региона путем пружања финансијске подршке извршним пројектним идејама непрофитних организација са територије обухваћене програмом. Овај Програм суфинансира Европска унија. Програмска област обухвата следеће регионе НУТС III нивоа (или еквивалентне) у две земље: Мађарска и Србија. Програм је одобрила Европска комисија 17. октобра 2022. године. На основу система „заједничког управљања“ држава учесница – Мађарске и Србије, Програм финансира и подржава пројекте сарадње непрофитних организација које се налазе у Програмској области, укључујући мађарске жупаније НУТС III нивоа Чонград-Чанад и Бач-Кишкун и српске округе који су еквивалентни НУТС III нивоу: Западна Бачка, Северна Бачка, Јужна Бачка, Северни Банат, Централни Банат, Јужни Банат и Срем. Буџет програма Интерег VI-A ИПА Мађарска-Србија износи 74.764.705,00 евра за програмски период од 1. јануара 2021. до 31. децембра 2027. године.

ИНТЕРЕГ VI-A ИПА ХРВАТСКА - СРБИЈА

Интерег VI-A ИПА Хрватска – Србија за период од 2021. до 2027. године (у даљем тексту „Програм“) осмишљен је као инструмент који ће подстицати сарадњу између Србије и Хрватске, суочавати се са заједничким изазовима и указати на могућност и потребу за још бољом сарадњом у појединим областима у будућности. То ће и даље бити инструмент који ће помоћи властима да стекну увид у најбоље праксе и развију сопствене праксе на кооперативан начин, али ће такође бити отворен за друге кључне заинтересоване стране у пројекту које јачају своје капацитете и користе своја знања и вештине како би развили нова решења за веће добро за регион. Дугорочни циљ Интерег ИПА програма прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2021-2027 је одрживи развој програмског подручја кроз паметне, зелене и друштвено иновативне пројекте. Осим јачања социјалног, економског и територијалног развоја прекограничног подручја, Програм има за циљ да подстиче и подржава прекограничну сарадњу како би се подручје учинило отпорнијим на заједничке изазове (процеси економске транзиције, климатске промене и дугорочне социоекономске последице пандемије КОВИД-19). Програм је замишљен на начин да помогне у решавању главних регионалних дисбаланса, да допринесе смањењу неједнакости између нивоа развоја укључених региона, са посебним освртом на неговање прекограничних региона. Програм ће, кроз реализацију предвиђених заједничких прекограничних активности, подржати капацитете програмског подручја за опоравак на путу ка изласку

из кризе. Територија обухваћена Програмом укључује следеће регионе у Србији: Севернобачки округ, Западнобачки округ, Јужнобачки округ, Сремски округ и Мачвански округ и у Хрватској: Осјечко-барањску жупанију, Вуковарско-сријемску жупанију, Бродско-посавску жупанију и Пожешко-славонску жупанију. Буџет програма Интеррег VI-A ИПА Хрватска – Србија износи 45.037.241,00 евра за програмски период од 1. јануара 2021. до 31. децембра 2027. године.

УРБАКТ IV - ПРОГРАМ МЕЂУРЕГИОНАЛНЕ САРАДЊЕ ГРАДОВА 2021-2027

Програм УРБАКТ већ 20 година подржава градове и општине широм Европе да путем размене знања и искуства реше проблеме у локалним заједницама и допринесу бољем квалитету живота својих грађана. До сада је више од 1000 европских градова искористило подршку овог програма и успоставило сарадњу у оквиру преко 150 мрежа. Од ове године Европска унија је на иницијативу Министарства за европске интеграције обезбедила средства за учешће Србије у овом програму. Тиме је нашим градовима и општинама омогућено да кроз пројекте које финансира УРБАКТ IV програм унапреде своје политике урбаног развоја и побољшају учешће грађана у процесима планирања и спровођења тих политика. УРБАКТ IV олакшава размену знања и добре праксе између градова и других нивоа власти. Сврха је промовисање интегрисаног одрживог развоја у градовима, унапређење градске политике и побољшање ефикасности кохезионе политике у градовима. Програмско подручје УРБАКТ IV покрива земље чланице ЕУ (27), Норвешку, Швајцарску, ИПА земље: Албанију, Црну Гору, Србију, Северну Македонију, Босну и Херцеговину и остале земље – о сопственом трошку. Нови регулаторни оквир за период 2021 - 2027. утврђен је прописима за Кохезиону политику. Ови прописи нуде подршку европским градовима у циљу решавања диспаритета широм ЕУ. Нагласак на одрживом урбаном развоју и стратегијама територијалног и локалног развоја у оквиру овог новог оквира демонстриран је скупом инструмената Кохезионе политике који су стављени на располагање за подршку градовима у дизајнирању и имплементацији њихових урбаних политика. Укупан буџет програма је 105.903.537,00 ЕУР у виду гранта за период 2021-2027 године.

ПРОГРАМ ДИГИТАЛНА ЕВРОПА

Програм Дигитална Европа покренут је од стране Европске комисије у јануару 2021. године као одговор на растућу потребу за економским опоравком континента и обликовањем дигиталне трансформације европског друштва и економије. У програму, чије је трајање предвиђено до 2027.године, учествује 27 држава чланица Европске уније, као и Исланд, Норвешка, Лихтенштајн, Украјина, а од 30.6.2023. године и Црна Гора, Албанија, Северна Македонија и Србија.

Субјекти који могу учествовати у програму: Правни субјекти у држави чланици или прекоморској земљи или подручју повезаним с државом чланицом. Дакле, у пројектима могу учествовати сва правна лица, укључујући НИО, привредне организације, удружења, кластери...итд. из Србије; Треће земље придружене Програму (што укључује и Србију); Физичка лица не могу учествовати у Програму, осим за бесповратна средства додељена у оквиру специфичног циља 4 – напредне дигиталне вештине.

Програм Дигитална Европа је део вишегодишњег финансијског оквира Европске уније за период 2021 – 2027. Укупан буџет програма износи 7,5 милијарди евра. Буџет је распоређен у односу на наведених пет области у следећој размери:

- Супер-рачунарство – 2,227 милијарди евра;
- Вештачка интелигенција, подаци и рачунарство у облаку – 2,062 милијарди евра;
- Напредне дигиталне вештине – 0,557 милијарди евра;
- Напредно коришћење технологија – 1,072 милијарди евра.

Србија, као и остале придружене чланице, може да учествује у свим областима осим у области Сајбер-безбедности.

Финансијски допринос Европске уније пројектима варира у зависности од позива за достављање предлога пројеката и може покрити од 50% до 100% трошкова (за СМЕ 75%). У већини позива програм Дигитална Европа обезбеђује 50% средстава, а учесници пројеката су у обавези да други део свог буџета обезбеде као ко-финансирање из других извора, као што су на пример програми *Connecting Europe Facility*, *EU4Health* и *Horizon Europe* или од заинтересованих националних министарстава.

Супер-рачунарство: Циљ ДИГИТАЛ програма је да унапреди капацитете у области супер-рачунарства и обраде података ради решавања комплексних и захтевних проблема. Такође, намера је да се унапреди приступ супер-рачунарству у областима од јавног значаја као што су здравство, безбедност, животна средина, као и у малим и средњих предузећима. За рачунарство високих перформанси задужено је Заједничко Европско предузеће за рачунарство високих перформанси (*Euro High Performance Computing Joint Undertaking*) чији је задатак развој, примена и одржавање суперрачунарства у чланицама Уније, као и развој и подршка високо компетитивног и иновативног екосистема у области супер-рачунарства.

Вештачка интелигенција, подаци и рачунарство у облаку: Имајући у виду значај вештачке интелигенције као мотора развоја дигиталне трансформације бизниса и јавне управе, ДИГИТАЛ ће стављати фокус на унапређење капацитета вештачке интелигенције и пружање подршке тестирању и експериментисању са вештачком интелигенцијом у секторима попут здравства и производње. Такође, ДИГИТАЛ пружа подршку безбедном приступу и складиштењу великих скупова података, као и креирању секторског европског простора података са перспективом повезивања у јединствени европски простор података. Коначно, један од циљ програма је и да осигура поуздану и енергетски ефикасну инфраструктуру рачунарства у облаку.

Напредне дигиталне вештине: Имајући у виду постојећи јаз у нивоу дигиталних вештина, као и потребу за привлачењем дигиталних талената, програм ДИГИТАЛ финансира креирање и спровођење специјализованих тренинга и обука за постојећу радну снагу и будуће експерте ради унапређења кључних вештина у областима попут вештачке интелигенције, података, супер-рачунарства и сајбер безбедности. У овом контексту, програм предвиђа и пружање подршке сарадњи високообразовних институција и приватног сектора као и промоцију стратегија усмерених на подизање нивоа дигиталних вештина.

Увођење и најбоља употреба дигиталних капацитета и интероперабилност: У склопу ове области, намера програма је обезбеђивање широке употребе дигиталних технологија у друштву и економији, као и успостављање мреже Европских Центара за Дигиталне Иновације (*European Digital Innovation Hubs – EDIH*) која ће пружати подршку дигиталној трансформацији јавних и приватних организација и спровођењу значајних пројеката.

Европски центри за дигиталну трансформацију су предвиђени као јединствена приступна тачка за компаније, мала и средња предузећа како би им се омогућио лак и брз приступ експертској подршци, експериментима, тестираним дигиталним технологијама, богатој мрежи релевантних субјеката и потенцијалним клијената, као и приступ иновативним услугама попут тренинга и финансијских савета. Коначно, ове услуге треба да унапреде бизнис, производе, услуге, процесе производње и да корисницима пруже динамичне одговоре на растуће дигиталне изазове. Иницијалну мрежу центара успостављају тела делегирана од стране држава чланица Европске уније која предлажу кандидате на основу националних процедура и институционалних структура.

Програм Дигитална Европа је подељен на три радна програма. Први је обухватио 2021. и 2022. годину, други, који је тренутно активан, обухвата 2023. и 2024. годину, а трећи обухвата период од 2025. до 2027. године.

Програм јединственог тржишта ЕУ

Програм јединственог тржишта (*Single Market Programme – SMP*) има за циљ подршку конкурентности предузећа, посебно микро, малих и средњих, промоцију здравља људи, животиња и биљака и добробити животиња, као и успостављање оквира за финансирање европске статистике. Учешћем у Програму домаћа мала и средња предузећа ће добити подршку у изградњи капацитета, преласку на одрживији начин пословања, подизању конкурентности и лакшем приступу изворима финансирања. Програм јединственог тржишта је програм ЕУ финансирања који помаже јединственом тржишту да достигне свој пуни потенцијал и осигура опоравак Европе од пандемије Ковида-19. Са 4,2 милијарде евра у раздобљу од 2021. до 2027. године пружа се интегрисани пакет за подршку и јачање управљања јединственим тржиштем. Јединствено тржиште у средишту је Уније готово три деценије и омогућује грађанима да живе, раде и путују где год желе, а потрошачима пружа заштиту и већи избор висококвалитетних производа и услуга по нижим ценама. Захваљујући правној сигурности, приступу тржиштима и финансијским услугама, приликама за улагања и приступу финансирању, јединствено тржиште такође је покретачка тачка за предузећа. Циљеви програма су:

- **Безбедност хране** – Обезбеђивање безбедног и одрживог ланца исхране;
- **Заштита потрошача** – Обезбеђивање високог нивоа заштите потрошача, безбедности производа и снажнијег гласа за потрошаче;
- **Подршка малим и средњим предузећима** – Јачање конкурентности и одрживости малих и средњих предузећа (МСП);

- **Ефикасније јединствено тржиште** – Побољшање рада унутрашњег тржишта уз побољшани надзор над тржиштем, подршку у решавању проблема грађанима и привреди и побољшану политику конкуренције;
- **Висококвалитетна европска статистика** – Производња и дисеминација висококвалитетних европских статистика;
- **Ефективни европски стандарди** – Развијање ефикасних европских стандарда и међународних финансијских и нефинансијских стандарда извештавања и ревизије.

Иницијатива за стварање предуслова за већу апсорпцију средстава из ИПАРД III Програма

Одлуком Европске комисије од 9. марта 2022. године, усвојен је ИПАРД III програм Републике Србије за период 2021 – 2027. године. Инструмент за претприступну помоћ у области руралног развоја за програмски период 2021-2027 – ИПАРД III, буџет програма за Републику Србију износи 288 милиона евра.

С обзиром да је пољопривреда препозната као један од покретача регионалног развоја, а АП Војводина као типичан пољопривредни регион у новој финансијској перпективи 2021-2027 могућност коришћења ИПАРД III програма Европске уније је препозната као изузетно значајна са аспекта даљег одрживог развоја пољопривредног сектора у Србији.

Нова мера која је предложена у новом програму јесте Мера 6 – Инвестиције у руралну инфраструктуру. Средствима у оквиру Мере 6 ће се финансирати: путеви, водовод, канализација, сакупљање и третман отпада, улична расвета, трафостанице и друга инфраструктура у руралним подручјима.

Како је један од приоритета за већину градова и општина у АП Војводини унапређење руралне јавне инфраструктуре, а према доступним информацијама корисници Мере 6 ће имати могућност да остваре повраћај од 100% прихватљивих трошкова инвестиције, Фонд „Европски послови“ АП Војводине је креирао основу подршке јединицама локалне самоуправе у области ИПАРД програма и Мере 6 са циљем повећања апсорпције средстава из овог програма актерима са територије АПВ.

У 2023. години, у склопу ове активности, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Покрајинска влада и Развојни фонд АП Војводине су заједно успоставили механизам финансијске подршке за ЈЛС (Месне заједнице) са територије АП Војводине, у виду обезбеђивања услова за предфинансирање пројеката у оквиру Мере 6, а све у циљу максималне апсорпције расположивих средстава из ИПАРД III програма. Поред механизма финансијске подршке, направљен је и детаљан програм реализације за подршку и припрему пројеката који обухвата информативне сесије, као и специфичне обуке са циљем повећања апсорпције средстава која су доступна у оквиру Мере 6 ИПАРД 3 програма.

База података о пројектима финансираним путем екстерних извора у АП Војводини (BEFS база)

Свеобухватна база података о пројектима финансираним путем екстерних извора у Аутономној покрајини Војводини (БЕФС база) има за сврху да на једном месту окупи податке о поднетим предлозима пројеката, одобреним и неодобреним пројектима, као и имплементираним пројектима током периода 2021-2027. године, из 45 јединица локалних самоуправа АП Војводине. Подаци су структурирани тако да обухватају основне информације о кориснику јавних средстава, као и најрелевантније податке о пројекту (област финансирања, програм из кога се финансира пројекат, трајање имплементације, износе суфинансирања и предфинансирања, извори обезбеђења средстава за суфинансирање и предфинансирање, планирани и реализовани износи средстава и сл.). На тај начин, БЕФС база пружа информације и показатеље који могу послужити при креирању будућих јавних политика и унапређењу институционалних капацитета АП Војводине у циљу планског коришћења екстерних извора финансирања, а уједно и системског праћења, како поднетих предлога пројеката, тако и пројеката у имплементацији јединица локалне самоуправе и субјеката над којима АП Војводина врши оснивачка или управљачка права.

Током 2023. године, израђена су два извештаја о активностима апликаната у оквиру БЕФС базе – шестомесечни извештај за период јануар - јун 2023. године и шестомесечни извештај за период јул - децембар 2023. године.

Закључак извештаја је да ће се у наредном периоду, како би се унапредила валидност и вредност БЕФС базе, акценат ставити на успостављање што ефикаснијег механизма прикупљања података из 45 ЈЛС са територије Војводине, у односу на друге институције над којима АПВ нема управљачка права, с обзиром на активности обилазака општина и градова у АПВ од стране ФЕП Одсека за сарадњу са републичким и покрајинским институцијама и локалним самоуправама, као и континуирану комуникацију са Канцеларијама за локално- економски развој, преко контакт особа из КЛЕР-ова, ради постизања што приближније реалности пројеката на локалном нивоу.

7. Усмеравање сектора привреде ка екстерним изворима финансирања

Фонд „Европски послови“ АП Војводине је кроз сарадњу са Привредном комором Војводине спроводио активности везане за информисање привредних субјеката из АП Војводине о постојећим могућностима финансирања путем ЕУ фондова.

Такође, с обзиром на распрострањеност сектора креативних индустрија у АП Војводини, као и на чињеницу да програм Креативна Европа дозвољава учешће профитно оријентисаних предузећа, на више од три догађаја разговарано је са корисницима креативног сектора о њиховим могућностима.

Бројни су програми и пројекти, које финансира ЕУ, до сада оснажили предузећа из Србије да напредују на међународном нивоу кроз комбинацију могућности повезивања, прилагођених савета и успостављања нових поузданих пословних партнерстава.

III ИНФОРМАТИВНО - ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Фонд „Европски послови“ АП Војводине сваке године организује тематске скупове у циљу представљања и промовисања привредних, културних, научних, образовних и туристичких капацитета АПВ представницима релевантних актера у АП Војводини и Републици Србији о процесу ЕУ интеграција, имплементацији европске агенде и програмима ЕУ, као и другим темама од значаја.

У сарадњи са Канцеларијом у Бриселу, спроводи заједничке активности, усмерене ка синергијском деловању на регионалном и локалном нивоу.

У наредном делу дат је преглед информативно-промотивних активности одржаних током 2023. године.

Табела 1 – Преглед информативно-промотивних активности у периоду јануар – децембар 2023. године

Редни број	Информативно – промотивне активности	Датум
1.	Догађај: Успостављање Шалтера за предузетнике у Општини Темерин Локација: Нови Сад Организатори: Сектор предузетништва Привредне коморе Србије, Општина Темерин	30.1.2023.
2.	Догађај: Шести пројектни састанак у Новом Саду и теренски обилазак светлећих билборда у оквиру пројекта <i>MOS-Cross 2</i> Локација: Нови Сад Организатори: Институт за јавно здравље Војводине	10.3.2023.
3.	Догађај: Округли сто за примарну здравствену заштиту Јужнобачког управног оквира у оквиру пројекта <i>MOS-Cross 2</i> Локација: Нови Сад Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине	28.4.2023.
4.	Догађај: Дводневна едукација „Кохезиона политика ЕУ: принципи, могућности и перспективе у Војводини“ Локација: Нови Сад Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине	10.5.2023.
5.	Догађај: Отварајућа конференција пројекта „Здраво старење у прекограничној области - HEAL“ Локација: Инђија Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине	25.5.2023.
6.	Догађај: Седми пројектни састанак у оквиру пројекта <i>MOS-Cross 2</i> у Пожеги – Хрватска	29.5.2023.

	<p>Локација: Пожега (Хрватска) Организатори: Завод за јавно здравство Пожешко-славонске жупаније</p>	
7.	<p>Догађај: Тренинг за здравствене раднике у Суботици, у оквиру пројекта <i>MOS-Cross 3</i> Локација: Суботица Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	03.7.2023.
8.	<p>Догађај: Затварајућа конференција и теренска посета билбордима у оквиру пројекта <i>MOS-Cross 2</i> Локација: Сомбор Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	07.8.2023.
9.	<p>Догађај: Први пројектни састанак у оквиру пројекта „HEAL“ Локација: Сарајево Организатори: Црвени Крст Федерације Босне и Херцеговине</p>	21.8.2023.
10.	<p>Догађај: Тренинг за здравствене раднике у Винковцима у Хрватској у оквиру пројекта <i>MOS-Cross 3</i> Локација: Винковци Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	06.9.2023.
11.	<p>Догађај: Обуке за младе на тему бриге о старима у руралним подручјима у оквиру пројекта „HEAL“ Локација: Сремска Митровица Организатори: Црвени Крст Срема и Црвени крст Босне и Херцеговине</p>	20.9.2023.
12.	<p>Догађај: Други пројектни састанак у Новом Саду, у оквиру пројекта <i>MOS-Cross 3</i> Локација: Нови Сад Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	22.9.2023.
13.	<p>Догађај: Обука локалних мобилних тимова Црвеног крста у оквиру пројекта „HEAL“ Локација: Сремска Митровица Организатори: Црвени крст са територије Срема и Црвени крст Босне и Херцеговине</p>	26.9.2023.
14.	<p>Догађај: Осми и девети циклус предавања у оквиру III модула Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ Локација: Нови Сад Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	4.10.2023.
15.	<p>Догађај: Манифестација „Европско село“ Локација: Зрењанин Организатори: Град Зрењанин, Фонд „Европски послови“ АП Војводине</p>	9.10.2023.

16.	Догађај: Међурегионална професионална конференција у оквиру пројекта „Здраво старење у прекограничној области – HEAL“ Локација: Инђија Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине	10. 10. 2023.
17.	Догађај: Међународна научна конференција о болестима које преносе комарци и методама превенције у оквиру пројекта <i>MOS-Cross 3</i> Локација: Нови Сад, Србија Организатори: Фонд „Европски послови“ АП Војводине	26.10.2023.
18.	Догађај: Обука за чланове локалних мобилних тимова на Игману у оквиру пројекта „HEAL“ Локација: Игман, Босна и Херцеговина Организатори: Црвени крст са територије Срема и Црвени крст Босне и Херцеговине	10.11.2023.
19.	Догађај: Представљање Приручника за спровођење јавних набавки на локалном нивоу Локација: Нови Сад, Србија Организатор: Фонд „Европски послови“ АП Војводине	14.11.2023.
20.	Догађај: Професионална конференција поводом Светског дана борбе против дијабетеса у оквиру пројекта „HEAL“ Локација: Сарајево Организатор: Црвени крст Војводине, Црвени криж Федерације Босне и Херцеговине, Црвени крст Инђија и Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине	15.11.2023.
21.	Догађај: Шести регионални пословни форум Локација: Нови Сад, Србија Организатори: Скупштина АП Војводине, Покрајинска влада, Привредна комора Војводине, Скупштина европских регија, Развојна агенција Војводине, Европска предузетничка мрежа и Фонд „Европски послови“ АПВ	22.11.2023.
22.	Догађај: Други пројектни састанак у оквиру пројекта „HEAL“ Локација: Инђија, Србија Организатор: Црвени крст Војводине, Црвени криж Федерације Босне и Херцеговине, Црвени крст Инђија и Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине	21.12.2023.

1. Отварање Шалтера за предузетнике у Општини Темерин

У циљу подршке развоју предузетништва, Сектор предузетништва Привредне коморе Србије је, у сарадњи са Општином Темерин, свечано отворио „Шалтер за предузетнике“ у Темерину.

Том приликом, представници Фонда „Европски послови“ АП Војводине одржали су презентацију на тему „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“.

Пратећи актуелне проблеме пословања предузетника, Сектор предузетништва Привредне коморе Србије покренуо је пројекат отварања шалтера за предузетнике ван београдских општина.

Шалтер за предузетнике функционише као *one stop shop* и представља нефинансијску подршку постојећим предузетницима и онима који намеравају да отворе своја предузећа. Кроз сарадњу са локалним самоуправама у Србији желимо да на ефикасан начин информишемо, упознајемо и обавештавамо предузетнике о свим активним програмима и активностима и допринесемо равномерном регионалном развоју привреде Србије.

2. Теренски обилазак светлећих билборда и 6. пројектни састанак у Новом Саду

Чланови пројектног тима су, 9. марта 2023. године у Новом Саду, у оквиру теренске посете, обишли светлеће инфо-паное (билборде) који привлаче и убијају комарце.

Том приликом, чланови пројектног тима са Института за јавно здравље Војводине и Фонда „Европски послови“ представили су конструкцију и дизајн паноеа за сузбијање комараца постављених на подручју Западнобачког и Јужнобачког округа осталим пројектним партнерима. Сви представљени светлећи паноеи имају соларно напајање. Чланови тима обишли су неке од локација на којима се налазе соларни панели – Институт за јавно здравље Војводине, Научни институт за ветеринарство „Нови Сад“, Циклонизацију АД, Дом здравља „Лиман“ и Јавно купалиште „Шtrand“.

На Пројектном састанку, 10. марта 2023. године у Новом Саду, били су присутни сви чланови пројектног тима – представници Наставног завода за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније, Завода за јавно здравство Пожешко-славонске жупаније, Завода за јавно здравље Сомбор, Фонда „Европски послови“, као и организатор састанка – Институт за јавно здравље Војводине.

Водећи партнер на пројекту упознао је чланове пројектног тима са дешавањима из претходног периода, као и са модификацијама и активностима у новим пројектним периодима. Представници пројектних партнера изнели су своје досадашње активности, као што су: постављање светлећих паноеа, узорковање комараца, резултате анализа, подела клопки становништву, те су изнели и планове за следеће периоде. Партнери су упознати и са изработом едукативног материјала и мобилне апликације.

3. Одржан округли сто за примарну здравствену заштиту Јужнобачког управног оквира у оквиру пројекта *MOS-Cross 2*

У оквиру пројекта *MOS-Cross 2*, 28. априла 2023. године у Новом Саду, одржан је Округли сто за примарну здравствену заштиту Јужнобачког округа где је представљен Унапређен заједнички протокол за хитне случајеве и приправност у случају болести које преносе комарци.

Скупу су присуствовали чланови пројектних тимова Наставног завода за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније, Завода за јавно здравље Сомбор, Завода за јавно здравство Пожешко-славонске

жупаније, Института за јавно здравље Војводине и Фонда „Европски послови“ АПВ, као и здравствени радници.

Испред пројектног партнера Института за јавно здравље Војводине, присутне је поздравила проф. др Сања Бијеловић, а испред водећег партнера Наставног завода за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније Магдалена Сикора је представила излагање на тему: „Прекогранична сарадња у контроли комараца“. Проф. др Весна Туркулов, са Клинике за инфективне болести из Новог Сада, представила је излагање на тему „Дијагностика, клиничка слика и терапија грознице Западног Нила“. Као завршна тема овог округлог стола, презентована је тема „Климатске промене и претеће болести које преносе комарци“ од стране асистента др. Татјане Пустахије са Катедре за епидемиологију, Медицинског факултета из Новог Сада.

Отворена је дискусија на којој је разговарано о претходно изнетим темама.

4. Одржана дводневна едукација „Кохезиона политика ЕУ: принципи, могућности и перспективе у Војводини“

На иницијативу Института „*Massimo Severo Giannini*“ – Националног истраживачког савета Републике Италије (*ISSIRFA-CNR*) и Опсерваторија за Балкан и Кавказ Трансеуропа (*Osservatorio Balcani Caucaso Transeuropa*) из Италије, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, заједно са Министарством за европске интеграције Републике Србије и Министарством европских послова Црне Горе, учествује у реализацији пројекта „Унапређење поглавља 22 у Србији и Црној Гори: програмирање европске кохезионе политике“. Пројекат се реализује уз подршку Централно европске иницијативе.

Циљ пројекта је да се реализацијом активности пројекта допринесе припреми партнерских земаља за спровођење кохезионе политике ЕУ, дефинисане Поглављем 22 *Acquis Communautaire*. Кохезиона политика захтева комплексан сет инвестиција партнерских земаља, укључујући усвајање потребног правног оквира и припрему за конкретно управљање средствима. Пројекат се фокусира на програмске фазе Кохезионе политике, а намењен је оним земљама у којима су преговори отворени.

Очекивани резултати едукације укључују не само боље познавање и разумевање фазе програмирања кохезионе политике ЕУ од стране корисника, већ и стварање националних и транснационалних мрежа за размену знања у области кохезионе политике.

5. Обележен почетак пројекта „Здраво старење у прекограничној области - HEAL“

Отварајућа конференција *HEAL* пројекта одржала се у четвртак, 25. маја 2023. године, у Свечаној сали Општине Инђија. Догађају су присуствовали представници стручне заједнице која свакодневно ради са старијом популацијом (здравствени радници, представници установа социјалне заштите...итд.), чланови и волонтери локалних организација Црвеног крста са подручја Сремског округа, као и шира јавност.

Учеснике конференције је најпре поздравила др Маја Вучковић-Крчмар испред Делегације Европске уније у Републици Србији која је истакла бројне пројекте које је Европска унија подржала у Србији уз

посебан осврт на помоћ сектору здравства током пандемије КОВИД-19. Присутнима се обратила гђа Драгана Шарац испред Покрајинског секретаријата за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу истичући значај територијалне сарадње и коришћења ИПА фондова у Војводини.

У име партнерских организација учеснике је поздравио г. Бошко Митрашиновић испред Црвеног крста Војводине говорећи о значају пројекта за локалне организације Црвеног крста у Сремском округу, док се испред партнера из Босне и Херцеговине присутнима обратио г. Намик Хоџић, генерални секретар Црвеног крста Федерације Босне и Херцеговине. Гђа Мирела Седлан, секретарка Црвеног крста Инђија, истакла је да јој је велико задовољство што се прве пројектне активности одвијају управо у Инђији, а уводно обраћање је закључио г. Огњен Допуђ, директор Фонда „Европски послови“ АП Војводине.

Пројекат „Здраво старење у прекограничној области - HEAL“ (енг. *Healthy Ageing in the Cross-Border Region – HEAL*) финансира се средствима Европске уније у оквиру ИПА II Програма прекограничне сарадње Србија – Босна и Херцеговина 2014-2020 уз подршку Министарства за европске интеграције Владе Републике Србије и Дирекције за европске интеграције Босне и Херцеговине. Средства намењена за спровођење пројекта износе 254.447,77 евра, а Европска унија кофинансира пројекат са 216.280,60 евра. Тело за уговарање овог пројекта је Министарство финансија, Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније Републике Србије.

Пројекат заједно спроводе Црвени крст Војводине, Црвени крст Федерације Босне и Херцеговине, Црвени крст Инђија и Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине.

6. Седми пројектни састанак у Пожеги – Хрватска

У оквиру пројекта *MOS-Cross 2*, 26. маја 2023. године, у Пожеги, у Хрватској, одржан је седми пројектни састанак.

Састанку су присуствовали чланови пројектних тимова Наставног завода за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније, Завода за јавно здравље Сомбор, Завода за јавно здравство Пожешко-славонске жупаније, Института за јавно здравље Војводине и Фонда „Европски послови“ АПВ.

Представник Завода за јавно здравство Пожешко-славонске жупаније, равнатељ Мато Матијевић, поздравио је све присутне и кратко представио дешавања у претходном периоду и планиране активности у шестом завршном периоду. Представници осталих партнера на пројекту сложили су се да су, углавном, све активности завршене и да се сви билборди, након зимске паузе, проверавају и пуштају у рад. Потврђено је да ће датум Затварајуће конференције у Сомбору бити 3. август 2023. године, као и да је планирани датум обиласка билборда 2. август 2023. године.

7. Одржан тренинг за здравствене раднике у Суботици, у оквиру пројекта *MOS-Cross 3*

У оквиру пројекта *MOS-Cross 3*, од 3. до 4. јула 2023. године, у Суботици је одржан тренинг за здравствене раднике. Током пројекта, биће одржан још један тренинг за здравствене раднике у Винковцима у Хрватској. Тренингу је присуствовало 20 здравствених радника из Суботице, као и чланови пројектних тимова из Завода за јавно здравље из Сомбора, Наставног завода за јавно здравство Осјечко-барањске

жупаније и Фонда „Европски послови“ АП Војводине. Током првог дана, полазницима је представљен пројекат *MOS-Cross 3*. Током представљања, било је речи о врстама комараца, протоколима контроле, третманима и надзорима, дијагнозама и болестима које комарци преносе, као и методама узорковања. На крају првог дана, полазници су имали практичну вежбу на терену која је подразумевала узорковање комараца и постављање клопки. Током другог дана, полазници су се упознали са Протоколом за здравствене раднике у случају појаве епидемије узроковане болестима које преносе комарци и начинима на које комарци преносе болести, а наставком предавања, полазници су се информисали о дијагнози и лечењу болести које преносе комарци. На крају другог дана, полазници су прегледали узорке ухваћених комараца и радили су детерминацију врста као део практичне вежбе. Предавачи су били: Магдалена Сикора, проф. биологије и хемије која је представила пројекат и одржала предавање на тему Прекогранична сарадња здравствених институција из Хрватске и Србије у спречавању заразних болести које преносе комарци, прим. мр сци. мед. др Драгослава Чубрило, спец. хигијене, који је говорио на тему Врсте комараца значајне за здравство и методе узорковања, др Татјана Медић, епидемиолог, која је говорила на тему Дијагноза и лечење болести које преносе комарци: Грозница Западног Нила и Зика грозница, Иван Куртек, маг. биол. са темом Стручни надзор, контрола и третмани комараца, као и др Гордана Цветић, епидемиолог, са темом Дијагноза и лечење болести које преносе комарци 2 (Маларија и Чикунгуња). Фонд је организовао закуп простора, кетеринг и освежење за учеснике за оба дана.

8. Затварајућа конференција и теренска посета билбордима у оквиру пројекта *MOS-Cross 2*

У оквиру пројекта *MOS-Cross 2* 07.08.2023. године, у Сомбору одржана је Затварајућа конференција пројекта у Сали скупштине града Сомбора. Скуп је отворила заменица градоначелника града Сомбора, Љиљана Тица и поздравила све присутне. Директорка Завода за јавно здравље Сомбор, др Драгослава Чубрило, укратко је представила пројекат. Директор Института за јавно здравље Војводине, проф. др Владимир Петровић, такође је поздравио присутне и истакао значај пројекта посебно у два поља: успостављање система раног упозоравања на присуство претњи које могу да узрокују векторске болести, посебно ако је вектор комарац, те едукација становништва и локалних самоуправа. Магдалена Сикора, професорица биологије и хемије, је испред водећег партнера, Наставног завода за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније, поздравила присутне и представила активности и главне резултате пројекта, као и значај саме прекограничне сарадње између Републике Хрватске и Републике Србије, будући да комарци не познају границе .

Др Јелена Зелић је испред Завода за јавно здравље из Сомбора присутнима представила узорковање комараца, детерминацију врста и одређивање потенцијалних вируса, који су током пројекта рађени. Чланови пројектног тима су 08.08.2023. године заједно са Заводом за јавно здравље Сомбор, Институтом за јавно здравље Војводине и Заводом за јавно здравство Пожешко-славонске жупаније посетили светлеће инфо-паное (билборде) који привлаче и убијају комарце. Чланови пројектног тима Завода из Сомбора су представили конструкцију и дизајн паное за сузбијање комараца постављених на подручју Западно-бачког округа. Панои су отворени и детаљно је објашњен принцип рада свих делова.

9. Одржан први пројектни састанак у оквиру пројекта „HEAL“

У оквиру пројекта „Здраво старење у прекограничној области - HEAL“, 18. августа 2023. године, одржан је 1. редовни састанак чланова пројектног тима. Састанку су присуствовали чланови пројектног тима, то јест представници Црвеног Крста Србије – Црвеног Крста Војводине (водећи партнер на пројекту), представници Црвеног Крста Инђије, Црвеног Крста Федерације Босне и Херцеговине као и представници Фонда „Европски послови“ АП Војводине (партнери на пројекту). Област пројекта HEAL је социјална и економска инклузија док је општи циљ пројекта допринос побољшању општег здравља старијих грађана повећањем доступности основних здравствено-превентивних услуга у руралним областима у прекограничном региону између Србије и Босне и Херцеговине. Специфични циљ пројекта је унапређење постојеће здравствено-превентивне услуге за старије грађане кроз побољшање ефикасности и свеобухватности према тренутним потребама у Сремском округу и 5 кантона у Босни и Херцеговини (Тузланском кантону, Посавском кантону, Средњобосанском кантону, Кантону Сарајево и Зеничко-добојском кантону). Укупна вредност пројекта износи 254.447,77 евра, од чега је вредност донације 216.280,60 евра. Током састанка учињен је кратак преглед првог периода где су пројектни партнери имали прилику да презентују своје извештаје. На састанку се разговарало и о активностима у предстојећем периоду, као и о плану јавних набавки за наредни период. Дискутовало се и о разним изазовима са којима се пројектни партнери сусрећу, али је закључено да тренутно нема проблема у реализацији самог пројекта.

10. Одржан тренинг за здравствене раднике у Винковцима у Хрватској у оквиру пројекта MOS-Cross 3

У оквиру пројекта MOS-Cross 3, у периоду од 6 до 7. септембра 2023. године, у Винковцима у Хрватској, одржан је тренинг за здравствене раднике.

Тренингу је присуствовало 20 здравствених радника из Винковаца, као и чланови пројектних тимова из Завода за јавно здравље из Сомбора, Наставног завода за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније и Фонда „Европски послови“ АП Војводине.

Предавачи су били: проф. биологије и хемије Магдалена Сикора која је представила пројекат и одржала предавање на тему Прекогранична сарадња здравствених институција из Хрватске и Србије у спречавању заразних болести које преносе комарци, прим. мр сци. мед. др Драгослава Чубрило, спец.хигијене, која је говорила на тему Врсте комараца значајне за здравство и методе узорковања, др Татјана Медић, епидемиолог, која је говорила на тему Дијагноза и лечење болести које преносе комарци: Грозница Западног Нила и Зика грозница, Иван Михаић, маг. биол. и Иван Куртек, маг. биол. са темом Стручни надзор, контрола и третмани комараца, затим Иван Куртек, маг.биол., са темом Како комарци преносе болести, др Јелена Зелић, спец.хигијене, са темом Представљања Протокола за здравствене раднике у случају појаве епидемије узроковане болестима које преносе комарци и др Татјана Медић, епидемиолог, са темом Дијагноза и лечење болести које преносе комарци 2 - Маларија и Чикунгуња.

11. На Летенци одржан први сет обука младих на тему бриге о старима у руралним подручјима

У оквиру пројекта „Здраво старење у прекограничној области – *HEAL*“ – финансираног средствима Европске уније у склопу ИПА програма прекограничне сарадње Србија – Босна и Херцеговина 2014 – 2020, на Летенци, одржана је обука на тему бриге о старима.

Тренинг на Летенци окупио је 30 учесника и четири едукатора који су имали прилику да уче вештине пружања помоћи старијим суграђанима у прекограничним областима. Овај тренинг био је први од четири предвиђена у првој серији обука. Састојао се од теоријског и практичног дела на коме су се учесници обучавали како да измере шећер, крвни притисак и како да пруже прву помоћ старијим лицима.

Један од главних циљева пројекта је развој нових стандардизованих здравствено-превентивних услуга за старије грађане и грађанке у руралним областима. Такође, планира се активирање локалних мобилних тимова који ће пружати ове услуге, као и спровођење јавне едукативне кампање о очувању јавног здравља, попут тренинга коме смо присуствовали.

12. Одржан други пројектни састанак у Новом Саду, у оквиру пројекта *MOS-Cross 3*

У оквиру пројекта „Контрола комараца у прекограничној области 3 (*MOS-Cross 3*), 22. септембра 2023. године, у Новом Саду, одржан је други пројектни састанак.

Састанку су присуствовали чланови пројектних тимова из Завода за јавно здравље из Сомбора, Наставног завода за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније и Фонда „Европски послови“ АП Војводине.

Пројектни партнери известили су о спроведеним активностима у првом и другом извештајном периоду. Спроведене су јавне набавке које су планиране пројектом. Јавним набавкама, између осталог, набављена је опрема за надзор комараца, као и лабораторијска опрема. Такође, одржане су и обуке за здравствене раднике на тему надзора комараца и метода узорковања за откривања болести које преносе комарци у Севернобачком округу и Вуковарско-сријемској жупанији.

Едукативне радионице – у школама и домовима за старе у циљу подизања свести деце и старијих особа о болестима које преносе комарци – одржаће се крајем септембра и почетком октобра. Такође, Међународна научна конференција о болестима које преносе комарци и методама превенције у циљу подизања свести и пружања специфичних знања релевантним актерима у прекограничном региону биће одржана 25. октобра 2023. у Новом Саду.

13. На Летенци одржана друга од четири обуке локалних мобилних тимова Црвеног крста

У оквиру пројекта „Здраво старење у прекограничној области – *HEAL*“ – финансираног средствима Европске уније у склопу ИПА програма прекограничне сарадње Србија – Босна и Херцеговина 2014 – 2020, на Летенци је одржана друга обука за чланове локалних мобилних тимова сачињених од волонтера из организација Црвеног крста са територије Срема и из Федерације Црвеног крижа са територије Босне и Херцеговине, на тему бриге о старима.

Тренинг на Летенци окупио је 30 учесника који су имали прилику да уче вештине пружања помоћи старијим суграђанима у прекограничним областима. Овај тренинг био је други од четири предвиђена у првој серији обука. Састојао се од теоријског дела у оквиру кога су учесници сазнали више о деменцији, болестима срца и плућа, дијабетесу, као и практичног дела на коме су се учесници обучавали како да измере шећер, крвни притисак, пулс и како да пруже прву помоћ старијим лицима.

Један од главних циљева пројекта је развој нових стандардизованих здравствено-превентивних услуга за старије грађане и грађанке у руралним областима. Такође, планира се активирање локалних мобилних тимова који ће пружати ове услуге, као и спровођење јавне едукативне кампање о очувању јавног здравља.

HEAL пројект ће бити спроведен у 12 општина и кантона у прекограничном региону, од тога у седам општина у Републици Србији (Ириг, Шид, Рума, Инђија, Сремска Митровица, Пећинци, Стара Пазова) и у пет кантона у Федерацији Босне и Херцеговине (Тузлански, Посавски, Средњо-босански, Зеничко-добојски и Кантон Сарајево). Пројекат *HEAL* ће трајати до 31. јула 2024. године.

14. Реализован 8. и 9. циклус предавања у оквиру III модула Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

У претходном периоду, Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине успешно је реализовао предавања у оквиру трећег модула осмог и девог циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“.

Кроз предавања, полазници су унапредили своје теоријско знање, пружена им је менторска подршка и учествовали су у практичним вежбама у домену управљања регионалним развојем, са посебним фокусом на коришћење средстава из фондова Европске уније. Предавања су обухватила пет кључних тематских целина из области пољопривреде, биомедицине, енергетске ефикасности, вештачке интелигенције, руралног развоја, туризма, спорта и културе.

Реализација III модула Специјалистичког програма остварује се кроз сарадњу са Факултетом техничких наука из Новог Сада чиме се осигурава висок квалитет обуке и стручност предавача.

Партнерство са овим факултетом додатно обогаћује искуство полазника, омогућавајући им приступ најновијим информацијама, методологијама и праксама у области регионалног развоја кроз ЕУ фондове.

15. Манифестација „Европско село“

На Тргу слободе у Зрењанину, 9. октобра 2023. године, одржана је традиционална манифестација „Европско село“, десета по реду, која је и ове године окупила 28 основних школа са територије општине Зрењанин, уз присуство бројних учесника, званичника и посетилаца, са циљем бољег упознавања земаља чланица Европске уније, њихових специфичности, традиција и култура, уз мото ЕУ – уједињени у различитости.

Градначелник Зрењанина Симо Салапура овим поводом је у Градској кући угостио више значајних дипломата, представника Амбасада земаља ЕУ (Грчке, Бугарске, Пољске, Португалије, Словачке и Немачке), ЕУ делегације, министарстава и секретаријата, да би потом на главном тргу и свечано отворио јубиларну манифестацију обративши се посетиоцима, након чега је уследио пригодан културно-уметнички програм на бини и обилазак штандова. Испред Фонда су, на овогодишњем пријему у сали Градског већа, присуствовали директор Фонда Огњен Допуђ и помоћница директора за европску сарадњу Кристина Башић, да би потом, уз градначелника и бројне званичнике, испратили манифестацију на Тргу.

Фонд „Европски послови“ АПВ је и овог пута подржао реализацију „Европског села“ обезбедивши разноврсне симболичне поклоне за посетиоце догађаја у виду промотивног материјала из бројних ЕУ пројеката које је Фонд имплементирао у претходном периоду.

Пројекат-манифестација „Европско село“ је 2012. године покренула Основна школа из Томашевца да би јој се ускоро придружиле и друге школе, укупно 28 основних школа са територије града Зрењанина. Након две године, услед великог одзива ученика и наставника, манифестација је прерасла школски карактер и уврштена је у градске манифестације од значаја. Идеја је проистекла из чињенице да 75% младих људи и деце није имало прилику да путује у земље ЕУ и жеље да се промовише различитост народа и држава које чине модерну Европу. Представљајући и промовишући различите културе и традиције негује се и сопствена култура.

16. Одржана међурегионална професионална конференција у оквиру пројекта „Здраво старење у прекограничној области - HEAL“

Професионална конференција поводом Светског дана менталног здравља у оквиру *HEAL* пројекта одржана је 10. октобра 2023. године у Културном центру Општине Инђија. Догађају су присуствовали представници стручне заједнице која свакодневно ради са старијом популацијом – здравствени радници, представници установа социјалне заштите, чланови и волонтери локалних организација Црвеног крста са подручја Сремског округа, као и шира јавност.

Учеснике конференције је најпре поздравила Гордана Јаковљевић, шеф одсека за европске пројекте Фонда „Европски послови“ АП Војводине, као и секретар Црвеног крста Инђије Мирела Седлан. Присутним су се обратили и секретар Црвеног крижа Федерације Босне и Херцеговине Даниел Тучић и секретар Црвеног крста Војводине Бошко Митрашиновић. Овом приликом, присутнима се обратила заменица покрајинског секретара за здравство др Оливера Иванов, као и помоћница покрајинског секретара за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Видосава Ендерић која је истакла да се допринос пројекта прекограничне сарадње не мери само у новцу који успемо да апсорбујемо, него у конкретним резултатима за добробит грађана.

Дејан Решетар из Фонда „Европски послови“ АП Војводине је присутнима представио пројекат „Здраво старење у прекограничној области- *HEAL*“, као и будуће активности и догађаје који су планирани током

спровођења пројекта, а који су усмерени на увођење нових здравствено-превентивних услуга за старије грађане у пограничном подручју Србије и Босне и Херцеговине.

О значају физичке активности у позним годинама говорио је стручњак у област спорта Немања Миловић, док је др Невена Терзић Маленчић, специјалиста психијатрије Дома здравља Нови Сад, говорила о когнитивном профилу Алцхајмерове болести и деменције. Јагода Вјештица, виша саветница из институције Покрајинског заштитника грађана – омбудсмана, говорила је на тему достојанственог старења, док је Јелена Милић из Црвеног крста Војводине говорила на тему значаја међугенерациске сарадње.

Циљ пројекта *HEAL* је допринос побољшању општег здравља старијих грађана и грађанки повећањем доступности основних здравствено - превентивних услуга у руралним областима у прекограничном подручју између Србије и Босне и Херцеговине.

Пројекат „Здраво старење у прекограничној области - *HEAL*“ (енг. *Healthy Ageing in the Cross-Border Region – HEAL*) финансира се средствима Европске уније у оквиру ИПА II Програма прекограничне сарадње Србија – Босна и Херцеговина 2014-2020 уз подршку Министарства за европске интеграције Владе Републике Србије и Дирекције за европске интеграције Босне и Херцеговине. Средства намењена за спровођење пројекта износе 254.447,78 евра, а Европска унија кофинансира пројекат са 216.280,61 евра.

Пројекат заједно спроводе Црвени крст Војводине, Црвени криж Федерације Босне и Херцеговине, Црвени крст Инђија и Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине.

17. Одржана Међународна научна конференција о болестима које преносе комарци и методама превенције у оквиру пројекта *MOS-Cross 3*

У оквиру пројекта „Контрола комараца у прекограничној области 3“, 25. октобра 2023. године у Новом Саду, одржана је Међународна научна конференција о болестима које преносе комарци и методама превенције, а која представља круну седмогодишње сарадње током које су партнери успешно имплементирали укупно три пројекта финансирана из средстава Европске уније и обезбедили преко два милиона евра са циљем унапређења здравствених услуга, контроле и мониторинга комараца.

Овој, изузетно посећеној, конференцији присуствовало је преко 150 званица – угледни међународни предавачи, као и учесници из целог региона, а међу њима и здравствени радници, професори Медицинског и Пољопривредног факултета, студенти Факултета техничких наука и Пољопривредног факултета, представници локалних самоуправа, чланови пројектних тимова Завода за јавно здравље из Сомбора, Наставног завода за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније и Фонда „Европски послови“ АП Војводине и други.

Конференцију је отворио Огњен Допућ, директор Фонда „Европски послови“ АПВ рекавши да је неопходна реализација пројекта овог типа.

„Кроз пројекте *MOS-Cross*, *MOS-Cross 2* и *MOS-Cross 3*, у периоду од 7 година, обезбеђено је преко 2 милиона еура за решавање проблема болести које преносе комарци јер те болести представљају глобални проблем. Пројектима овога типа успешно се решава овај проблем“ истакао је Допуђ.

Проф. др Енрих Мердић са Свеучилишта у Осијеку (Одјел за биологију) излагао је на тему болести које су пренели комарци, од ерадикације маларије до данас у Хрватској и да ли можемо нешто научити из историје. Завршно предавање, на тему епидемиолошког значаја бројности и сезоналности кућног комарца – вектора вируса Западног Нила, представио је проф. др Душан Петрић.

Отворена је дискусија на изнете теме која је још једном показала колико је значајна улога пројеката *MOS-Cross*, *MOS-Cross 2* и *MOS-Cross 3*, као и болести које преносе комарци.

Буџет пројекта „Контрола комараца у прекограничној области – *MOS-Cross*“ који је реализован у периоду 2017 – 2019. године, износио је 982.167,50 евра. Буџет пројекта „Контрола комараца у пекограничној области 2 – *MOS Cross 2*“ који је реализован у периоду од 2021 – 2023. године, износио је 984.670,78 евра. Док је буџет пројекта „Контрола комараца у прекограничној области 3 – *MOS-Cross 3*“ који је реализован у овој години, износио 105.880,86 евра.

18. Четврта обука за чланове локалних мобилних тимова на Игману

У периоду од 6. до 10. новембра 2023. године, на Игману (Босна и Херцеговина), одржана је четврта обука за чланове локалних мобилних тимова сачињених од волонтера из организација Црвеног крста са територије Срема и Федерације Црвеног крижа са територије пет кантона Босне и Херцеговине. Обука је одржана у оквиру пројекта „Здраво старење у прекограничној области – *HEAL*“. Тренинг на Игману окупио је 35 волонтера који су имали прилику да уче о сету мера и о вештинама како да помогну старијим суграђанима у прекограничној области. Овај тренинг био је четврти од четири тренинга предвиђена пројектом.

Учесници су, на почетку обуке, по групама, презентовали задатке добијене током другог тренинга који је одржан на Летенци. Током тренинга, полазници су увежбавали како комуникационе вештине унутар тима, тако и вештине комуникације са старима. Волонтери су, кроз играње различитих улога, увежбавали вештине решавања проблема на терену. Последњег дана, полазници су имали практичне вежбе из области прве помоћи у оквиру којих су пролазили кораке које треба да предузму ако су идентификовали здравствени проблем код старије особе приликом рада на терену. На крају обуке, ученици су увежбавали и презентовали стечено знање из набројаних области и урадили излазни тест како би показали новостечена знања.

HEAL пројект ће бити спроведен у 12 општина и кантона у прекограничном региону, при чему седам општина припада Републици Србији (Ириг, Шид, Рума, Инђија, Сремска Митровица, Пећинци, Стара Пазова), док пет кантона припада Федерацији Босне и Херцеговине (Тузлански, Посавски, Средњо-босански, Зеничко-добојски и Кантон Сарајево).

Пројекат *HEAL* почео је са реализацијом 1. фебруара 2023. године, а трајаће до 31. јула 2024. године.

Укупна вредност пројекта износи 254.447,77 евра, од чега вредност донација Европске уније у склопу ИПА програма прекограничне сарадње Србија – Босна и Херцеговина износи 216.280,60 евра.

19. Представљање Приручника за спровођење јавних набавки на локалном нивоу

Фонд „Европски послови“ АП Војводине је, у сарадњи са експертима из области јавних набавки, представио креиран Приручник за спровођење јавних набавки на локалном нивоу у Великој сали Привредне коморе Војводине у Новом Саду. Догађају, који је одржан 13. новембра 2023. године, присуствовали су представници локалних самоуправа са територије АП Војводине задужени за јавне набавке.

Присутне је поздравио директор Фонда „Европски послови“ Огњен Допуђ који је, том приликом, истакао да су јавне набавке изузетно битан сегмент рада корисника средстава на свим нивоима.

„ Апсолутно смо свесни колико су јавне набавке битан сегмент рада корисника јавних средстава на свим нивоима и колико је важно квалитетно планирање, спровођење и праћење јавних набавки и управо у овим чињеницама лежи мотив за израду једног оваквог документа“ рекао је Допуђ.

Један од аутора Приручника, адвокат Бранимир Благојевић, представио је Приручник, а после представљања, одржана је дискусија на којој су присутни имали прилику да се консултују на тему јавних набавки.

Циљ Приручника је да унапреди институционалне капацитете локалних самоуправа са територије АП Војводине приликом спровођења јавних набавки. Приручник обухвата практична решења у свим фазама поступка, на основу резултата истраживања, по домаћем законодавству и по прописима међународних донатора и биће поклоњен свим општинама и градовима са територије АП Војводине.

Фонд је, кроз своје претходне активности, имао успешну сарадњу кроз едукацију службеника за јавне набавке са територије АПВ, те је креирање Приручника наставак унапређења капацитета запослених у локалним самоуправама.

20. Одржана Професионална конференција поводом Светског дана борбе против дијабетеса у Сарајеву

Професионална конференција поводом Светског дана борбе против дијабетеса у оквиру пројекта „Здраво старење у прекограничној области – HEAL“ одржана је 14. новембра 2023. године у Општини Нови Град у Сарајеву – Босна и Херцеговина.

Присутне је најпре поздравио генерални секретар Друштва Црвеног крижа БиХ Намик Хоџић, а потом су присутне поздравили и секретар Црвеног крста Војводине Бошко Митрашиновић, председник Црвеног крижа Федерације Босне и Херцеговине Хусеин Кличић и секретар Црвеног крижа Федерације Босне и Херцеговине Даниел Тучић.

Дејан Решетар, из Фонда „Европски послови“ АП Војводине, је присутнима представио пројекат „Здраво

старење у прекограничној области – *HEAL*“, као и будуће активности и догађаје који су планирани током спровођења пројекта, а који су усмерени на увођење нових здравствено-превентивних услуга за старије грађане у пограничном подручју Србије и Босне и Херцеговине.

О значају физичке активности у позним годинама говорио је Асмир Ватеш (Спортска академија *Respect*), а о јавно-здравственом аспекту дијабетеса говорила је професор др Аида Рамић Ђатак (Завод за јавно здравство Федерације БиХ).

Догађају су присуствовали представници стручне заједнице која свакодневно ради са старијом популацијом – здравствени радници, представници установа социјалне заштите, чланови и волонтери локалних организација Црвеног крста са подручја пет кантона на територији Босне и Херцеговине, као и шира јавност.

Циљ пројекта *HEAL* је допринос побољшању општег здравља старијих грађана и грађанки повећањем доступности основних здравствено - превентивних услуга у руралним областима у прекограничном подручју између Србије и Босне и Херцеговине.

21. Шести Регионални пословни форум

У Привредној комори Војводине, одржан је Шести Регионални пословни форум који су организовали Аутономна покрајина Војводина, Скупштина европских регија у сарадњи са Привредном комором Војводине, Развојном агенцијом Војводине, Фондом „Европски послови“ АП Војводине и Европском мрежом предузетништва. Тема скупа била је примена вештачке интелигенције у пољопривредно-прехрамбеној и металопрерађивачкој индустрији, као и информационо-комуникационим технологијама. Учесници форума биле су компаније из региона, као и регионалне привредне коморе, развојне агенције и друге институције које пружају подршку за развој малих и средњих предузећа и побољшање економске климе. Форум је окупио преко 150 учесника из 20 земаља, док је регистровано преко сто Б2Б састанака.

Шести по реду Регионални пословни форум, отворили су Александар Софић, покрајински секретар за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и Бошко Вучуревић, председник Привредне коморе Војводине. Путем видео-линка, присутнима се обратио и председник Скупштине европских регија Алберт Каstellанос. У наставку уводног дела Форума представили су се и провинција Шандонг (НР Кина), регија Фрули-Венеција-Ђулија (Италија), Каталонија (Шпанија), покрајина Хесен (Немачка) и Департман Вал Доаз (Француска). Отварању Регионалног пословног форума присуствовали су и потпредседник Скупштине европских регија и потпредседник Скупштине АП Војводине Дамир Зобеница, потпредседница Скупштине АП Војводине Александра Ђаковић, представници европских институција, Покрајинске владе, привредници који су после пленарног дела имали Б2Б састанке.

22. Одржан други пројектни састанак у оквиру пројекта *HEAL*

У оквиру пројекта „Здраво старење у прекограничној области – *HEAL*“, 20. децембра 2023. године, одржан је други редовни састанак чланова пројектног тима. Састанку су присуствовали чланови пројектног тима, то јест представници Црвеног крста Србије – Црвеног крста Војводине (водећи партнер на пројекту), представници Црвеног крста Инђије, Црвеног крижа Федерације Босне и Херцеговине, као и представници Фонда „Европски послови“ АП Војводине (партнери на пројекту).

Пројекат *HEAL* бави се социјалном и економском инклузијом, док је општи циљ пројекта допринос побољшању општег здравља старијих грађана повећањем доступности основних здравствено-превентивних услуга у руралним областима у прекограничном региону између Србије и Босне и Херцеговине. Специфични циљ пројекта је унапређење постојеће здравствено-превентивне услуге за старије грађане кроз побољшање ефикасности и свеобухватности према тренутним потребама у Сремском округу и у пет кантона у Босни и Херцеговини (Тузланском кантону, Посавском кантону, Средњобосанском кантону, Кантону Сарајево и Зеничко-добојском кантону). Укупна вредност пројекта износи 254.447,77 евра, од чега је вредност донације 216.280,60 евра.

Током састанка, приказан је кратак преглед другог периода пројекта где су пројектни партнери имали прилику да презентују своје извештаје. На састанку се разговарало и о активностима у предстојећем периоду, као и о плану јавних набавки за наредни период. Дискутовало се и о разним изазовима са којима се пројектни партнери сусрећу, али је закључено да тренутно нема проблема у реализацији самог пројекта.

IV ЕВРОПСКА САРАДЊА И ПАРТНЕРСТВА

У циљу што интензивнијег доприноса развоју региона, градова и општина у АП Војводини кроз оснаживање билатералних односа покрајинских институција и јединица локалне самоуправе са територије АП Војводине са европским и међународним партнерима, Фонд „Европски послови“ АПВ, у претходној години, радио је на иницирању и јачању сарадње са представницима међународних финансијских институција и организацијама из региона.

Организовани сусрети имали су за фокус синергијско деловање у имплементацији Европске агенде на локалном нивоу и планском доприносу бољем коришћењу локалних капацитета за апсорпцију средстава путем екстерних извора финансирања.

У контексту сарадње са међународним и међурегионалним организацијама, као и прегледа потписаних протокола о сарадњи, истичу се активности спроведене у оквиру пројекта „Унапређење поглавља 22 у Србији и Црној Гори: програмирање европске кохезионе политике“ које обухватају студијско путовање у Риму и завршну конференцију. На овим догађајима, представницима Министарства за европске интеграције Републике Србије, Министарства европских послова Црне Горе и Фонда „Европски послови“ АП Војводине презентоване су фазе програмирања кохезионе политике ЕУ, уз примере добре праксе партнера из Италије у вези са структурним фондовима и програмима територијалне сарадње ЕУ. Такође, у сарадњи са Националним истраживачким саветом (*Consiglio Nazionale delle Ricerche*) из Рима, Италија, одржаног од 6. до 9. новембра 2023. године, омогућено је боље разумевање фаза програмирања кохезионе политике ЕУ од стране корисника и стварање националних и транснационалних мрежа за размену знања у области кохезионе политике.

Додатно, дана 12. децембра 2023. године, организован је зум-састанак са представницима Канцеларије за међународну сарадњу француског региона Оверњ-Рон-Алп. Циљ састанка био је дефинисање могућности за унапређење економске и културне сарадње између регије Оверњ-Рон-Алп и АП Војводине, као и представљање потенцијалних пројеката који би се могли реализовати у заједничком партнерству. Такође су разматрани програми Европске уније у оквиру којих постоји заједнички интерес за учешће.

У претходном периоду, потписани протоколи о сарадњи су усмерени на подршку успешног партнерства и ефикасног извршавања делатности.

Ови протоколи се фокусирају на размену информација, усмереност на заједничке циљеве, као и на максимално коришћење ресурса ради остваривања оптималних резултата у различитим областима од заједничког интереса.

Протокол потписан 19. јуна 2023. године између Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине у Новом Саду огледа се у подстицању успешног партнерства, ефикасног извршавања делатности и оптималног искоришћавања расположивих ресурса међу покрајинским институцијама. Главни циљ је усмерен на сарадњу и размену информација које су кључне за успешну

реализацију пројеката/активности. Овај споразум је концептиран да олакша сарадњу између различитих институција у оквиру делокруга њиховог рада, а ради постигнућа заједничких циљева. Обе стране подржавају ефикасно извршавање активности и оптимално коришћење доступних ресурса како би се максимизирали резултати.

Потписани протокол 1. децембра 2023. године између ПСС Пољопривредне станице доо у Новом Саду има за циљ успостављање процедура за унапређење, јачање и промоцију економских и административних капацитета у региону, планирање, праћење и унапређење институционалних капацитета у складу са потребама европских интеграција, усклађивање процеса образовања администрације, креирање европских пројеката, сарадњу у области развојне и међународне помоћи као подршке локалном и регионалном развоју, промоцију европских вредности и регионалне политике као развојног инструмента, сарадњу у оквиру информисања јавности о коришћењу претприступних и других инструмената развојне политике ЕУ, као и сарадњу на другим пословима.

Споразум потписан 6. децембра 2023. године између Општине Бач је усмерен на подстицање партнерства и остваривање ефикаснијег вршења делатности између страна. Циљ је усмерен на подршку процесу приступа Републике Србије Европској унији. Сарадња обухвата размену информација о значајним питањима, организовање едукативних активности као што су инфо-дани, конференције, семинари и обуке за администрацију. Партнери ће деловати заједно у области едукације, али и на другим областима од заједничког интереса са циљем максималног искоришћавања ресурса и постизања заједничких циљева.

Протоколи о сарадњи који су успостављени претходних година важе и даље.

V КАНЦЕЛАРИЈА АП ВОЈВОДИНЕ У БРИСЕЛУ

Канцеларија Аутономне покрајине Војводине у Бриселу, као саставни део Мисије Републике Србије при Европској унији, основана је са циљем представљања, промовисања и унапређења привредних, научних, културних, образовних и туристичких капацитета Аутономне покрајине Војводине, као и упознавања и активног праћења регионалних и других политика Европске уније које имају посредни и непосредни значај за Аутономну покрајину Војводину. У том смислу, Канцеларија Аутономне покрајине Војводине у Бриселу обавља следеће активности:

- Представља приоритете Аутономне покрајине Војводине пред институцијама Европске уније и другим регионалним представништвима из држава чланица ЕУ које су присутне у Бриселу;
- Прикупља, обрађује и размењује информације у области европских интеграција и регионалне политике Европске уније;
- Промовише Аутономну покрајину Војводину, посебно као привредну и инвестициону дестинацију, као и у другим областима које су значајне за Аутономну покрајину Војводину, у циљу подстицања сарадње и унапређења односа. Такође, промовише Аутономну покрајину Војводину у домену привреде, туризма, енергетике, културе, заштите животне средине и у другим областима;
- Предузима активности на успостављању различитих партнерстава у циљу заједничког учествовања у пројектима финансираним кроз доступне фондове Европске уније;
- Информише и пружа техничку помоћ различитим субјектима у вези са могућностима учешћа у програмима Европске уније који су на располагању Републици Србији, а који се финансирају из буџета Европске уније.

Резиме активности Канцеларије АПВ у Бриселу у 2023. години

Канцеларија је наставила са праћењем рада институција, регионалних представништава и организација од интереса за АП Војводине, а које своје активности обављају у Бриселу, односно Краљевини Белгији. Што се тиче институција Европске уније, издвајају се оне које се баве питањима од локалног и регионалног значаја, а то је пре свега Европски комитет региона и његова Комисија за држављанство, институционалне и спољне послове (Цивекс), затим специјализоване агенције Европске комисије у областима културе, спорта и образовања, као и друге организације, попут, Скупштине европских регија (АЕР), Института региона Европе и других.

Представници Канцеларије учествовали су на различитим састанцима, конференцијама и другим догађајима.

Представници Канцеларије, одржали су састанак са представницима Републике Српске и том приликом са шефом овог представништва Мариом Ђурагићем, разговарали на тему сарадње двеју канцеларија. На састанку је истакнуто да је АП Војводина изузетан инвестициони регион, као и могућност сарадње у

области пољопривреде, заштите животне средине и културе. Састанак одржан 18. јануара 2023. године, у просторијама представништва Републике Српске.

Присуство на свечаном пријему региона Фландрија, комуникација са представницима канцеларија региона, и представљање потенцијала АП Војводине. Пријем одржан 26. јануара 2023. године.

Покрајински секретар за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Александар Софић, заједно са сарадницима, посетио представништво АП Војводине у Бриселу. На састанку је истакнуто, да је циљ ресорног секретеријата и канцеларије у Бриселу да се направи план унапређења сарадње са регијама и њиховим релевантним представницима, као и проналажење нових партнера. Састанак одржан 27. јануара 2023. године.

Покрајински секретар за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Александар Софић и шеф Канцеларије АП Војводине у Бриселу Чедомир Божић, присуствовали панел дискусији програма Еразмус + Спорт 2023 који је организовала Европска Комисија и Европска извршна агенција за образовање и културу (ЕАЦЕА). Циљ овог програма је да информише потенцијалне кандидате о политичком контексту, будућем програму и могућностима финансирања у 2023 години. Учесници су имали прилику да се умреже и ступе у контакт са потенцијалним партнерима. Панел одржан 30. јануара 2023. године.

Са подпредседницом Европског савета младих пољопривредника, Дорис Летин, одржан је састанак у циљу разматрања помоћи за младе пољопривреднике у Србији, размене искустава и могућности за привлачење средстава из фондова Европске уније намењених овој групи. Србија има свог представника у Европском савету младих пољопривредника, а то је Српско удружење младих пољопривредника (СУМП). Састанак је одржан 31. јануара 2023. године.

У фебруару 2023. године, отворено је представништво „Телеком Србија“ у Бриселу, где су били представници Канцеларије Чедомир Божић и Срђан Мачкић.

Састанак са представницима удружења Круг, чија је председница Оливера Дражић. Ово удружење, је независна организација која сарађује са свим заинтересованим организацијама из Белгије, Србије и Европе. На састанку се говорило о сарадњи у областима образовања, спорта, културе, као и пословном умрежавању. Састанак је одржан 9. фебруара 2023. године.

Састанак са представником Горње Аустрије, Гералдом Лонауром, око унапређења сарадње две покрајине у пољопривредном, културном, и образованом смислу. Састанак одржан 21. фебруара 2023. године.

Одржан састанак са Аном Мађар, известиоцем Комитета регија за проширење. На састанку поред тима Ане Мађар, присутна Ана Хрустановић, амбасадор Мисије РС при ЕУ, Чедомир Божић и Срђан Мачкић, испред Канцеларије АП Војводине. Састанак одржан у просторијама амбасаде РС У Бриселу.

По устаљеној пракси, припреме за Европску недељу регија и градова отпочеле су у марту 2023. године, а теме које су биле у фокусу су: Региони у постиндустријској транзицији, Задржавање талената у циљу

регионалног развоја, Мали и средњи урбани центри као носиоци развоја, Превазилажење препрека у прекограничној сарадњи, Промена у локалним изворима енергије у правцу безбедности и одрживости и Помоција социјалних иновација. Први припремни састанак за јубиларну 21. манифестацију која окупља регионе и градове организован је од стране Северне Ирске. Том приликом, представљени су потенцијални партнери: Северно источна Румунија, Умбрија, Кошице, Великопољска регија, Поморска регија и Абруцо.

Директор ЦЕФТА секретеријата Емир Ђикић састао се са представницима Канцеларије АП Војводине, разменили су искуства и договорили учешће представника ЦЕФТЕ на будућим пословним форумима у организацији покрајинске владе. На састанку присутан и Марко Петровић, представник Привредне коморе у Мисији РС при ЕУ.

Одржан радни састанак са послаником Европског парламента Андором Делијем. Састанак одржан у канцеларији господина Делија, у оквиру Европског парламента.

Присуство на панел дискусији „Дигитализација и ефикасност: може ли Закон о гигабитној инфраструктури да убрза Немачку. Поменути панел организовала је немачка покрајина Хесен.

Шеф канцеларије АПВ у Бриселу посетио је 58. савезно такмичење младих научника у организацији представништва немачког региона Хесен.

У оквиру Европског комитета региона, одржан је семинар „Платформе за размену знања (КЕП2.0)“ и разматрана тема „Отворена наука за квалитетније, ефикасније и ефективније истраживање, могућности за регионе и градове“.

Шеф канцеларије АПВ у Бриселу, присуствовао панел дискусији „Индустријска политика ЕУ: успешно савладати транзицију и остати атрактивна пословна локација, успешна агенда конкурентности ЕУ“. Догађај одржан у представништву немачке покрајине Баден Виртемберг при ЕУ. Поменути покрајина је покретачка снага за целу Европу, али истовремено се суочава са великим изазовима у трансформацији своје привреде. Представници Европске комисије, Европског парламента, удружења немачких привредних комора и компанија, говорили су о многим питањима, пре свега како да се обезбеди Европа као индустријска локација и истовремено се оствари транзиција привреде, да ли су предложени приступи довољно ефикасни и како привреда реагује на актуелне изазове. У свом саопштењу о дугорочној конкурентности, Европска комисија најавила је меру за поједностављење захтева за извештавање за компаније и управе, у свим областима политике.

Присуство на пријему које је организовао регион Горња Аустрија. Присутни представници Канцеларије Чедомир Божић и Срђан Мачкић. На пријему обратио се председник Горње Аустрије Томас Стелцер. У протоколрном делу, упознавање са представницима аустријских компанија али и региона.

Покрајина Хесен организовала је низ догађаја, који се се односе на изборе у појединим земљама ЕУ (Грчка, Словачка, Финска...итд.). Имали смо прилику да сагледамо резултате избора, као и поређења са претходним.

„Будућност европске пољопривреде“ – тема о којој је говорио немачки савезни министар за храну и пољопривреду Чем Оздемир. Из говора министра, важно је искористити неке од модела како треба да се развија европска пољопривредна политика и какав допринос може дати стртешки дијалог о пољопривреди, како би се одговорило на различите изазове. Догађај организовало представништво Хесен.

У канцеларији Мисије БИХ при ЕУ, одржан радни састанак са амбасадаром Обрадом Кесићем. Тема састанка, била је упознавање и остваривање заједничке сарадње.

У Европском парламенту, одржана панел дискусија, на тему прелазак на одрживе пољопривредне системе. Овај догађај окупио је пољопривреднике, предузетнике, представнике финансијских институција, као и друге заинтересоване стране, како би разговарали о постојећим препрекама и могућностима.

Током 2023. године Канцеларија је наставила са уобичајеном међурегионалном сарадњом у погледу досадашњих традиционалних партнера, али и у контексту остваривања партнерстава са регионима са којима до сада није постојала сарадња. Овде се могу издвојити састанци са представницима аустријских регија Доња Аустрија, Горња Аустрија, као и немачке регије Хесен и Баден Виртемберг.

Одржан састанак са Светланом Балешевић Тубић, председницом Семинарске асоцијације Србије. Светлана Балешевић Тубић истакла је да асоцијација настоји да буде домаћин Европске семинарске асоцијације 2026. године. На поменутом конгресу било би присутно 1000 учесника. Асоцијација је предала пројекат на јавни позив „Видера 2023 - 2024“. Такође, треба да се отвори нови позив који се односи на истраживачке институције. На овом позиву су потребне две истраживачке институције из ЕУ. Канцеларија АП Војводине, пружиће пуну подршку за поменути јавни позив.

У оквиру Европске недеље регија и градова, одржана је панел дискусија на тему: *„Empowering Change: How Local and Regional Authorities Drive Behavioral Change in the Energy Sector“* у просторијама Северне Ирске. Представљен је кратак видео потенцијалима АП Војводине. Присутни партнери: Северно источна Румунија, Умбрија, Кошице, Великопољска регија, Поморска регија, Аbruцо и Северна Ирска.

На догађају присутни: Чедомир Божић, Срђан Мачкић, испред Канцеларије АПВ, као и представници Фонда „Европски послови“, на челу са директором Огњеном Допуђем. Присутно око 100 заинтересованих. Путем одговарајућих платформи постојала је и могућност учешћа у анкети, као и постављање питања говорницима који су били присутни у сали.

VI РАДНА ПРАКСА У ФОНДУ „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“ АП ВОЈВОДИНЕ

Програм радне праксе у Фонду у 2023. години

На основу Протокола о пословној сарадњи закљученог између Универзитета у Новом Саду и Фонда „Европски послови“ АП Војводине, стручну праксу успешно је завршило 26 студената Универзитета у Новом Саду. Студенти Факултета за економију и инжењерски менаџмент (ФИМЕК), Високе пословне школе струковних студија у Новом Саду и Економског факултета у Суботици, у периоду од 1. марта до 15. децембра 2023. године и у трајању од по две радне недеље, били су полазници радне праксе у Фонду. Ове године смо на радној пракси имали и 2 студента из иностранства и то са Пословне академије *Handelsakademie Worgl* из Републике Аустрије и *Çelebi Mehmet Anatolian Highschool Bursa* из Турске.

Полазници су током праксе у Фонду имали прилике да се кроз активни и интерактивни процес упознају са радом Фонда и стекну увид у процесе европеизације и увођења европских стандарда у нашој земљи, с посебним освртом на фондове Европске уније, европске програме регионалне сарадње и израду предлога пројеката ради аплицирања за средства која се додељују из различитих европских фондова. Практиканти су спроведени кроз надлежности и активности сва три сектора Фонда, тако што су равномерни број дана проводили у сваком сектору, а током праксе су упознати и са радом Канцеларије у Бриселу. Рад сваког практиканта је био координиран и праћен од стране додељеног ментора, лица запосленог у Фонду. Од полазника се очекивало да извршавају одређене задатке у оквирима уобичајеног рада Фонда, према утврђеном распореду, у договору између учесника у Програму и њихових ментора, које су они успешно извршавали. Поред тога, полазници су показали добар ниво знања и различитих вештина (знање страних језика, компјутерска писменост и друго). Радна пракса се одржавала у просторијама Фонда.

VII ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“ АП ВОЈВОДИНЕ

Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине, према критеријумима за разврставање правних лица из Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 73/2019 и 44/2021- др.закон), разврстан је у мало друго правно лице и примењује Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП), те се придржава Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 89/2020). Сходно томе, Фонд саставља комплетан сет финансијских извештаја за 2023. годину који обухвата: Биланс стања, Биланс успеха, Статистички извештај и Напомене уз годишњи финансијски извештај.

Пре него што се приступило изради Завршног рачуна Фонда за 2023. годину, на основу члана 36. Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза, извршен је редован годишњи попис имовине и обавеза Фонда на дан 31. децембара 2023. године. Извештај о попису имовине и обавеза Фонда усвојен је на 78. седници Управног одбора Фонда дана 31. јануара 2024. године, као и на 34. седници Надзорног одбора Фонда дана 31. јануара 2024. године. Након тога, приступило се изради финансијских извештаја Фонда за 2023. годину.

Сет финансијских извештаја које Фонд доставља Агенцији за привредне регистре ради обелодањивања, садржи: Биланс стања, Биланс успеха и Напомене уз финансијски извештај. Завршни рачун Фонда за 2023. годину усвојио је Управни одбор Фонда на 79. седници, дана 26. марта 2024. године.

У наставку је дат преглед финансијских извештаја Фонда за 2023. годину:

1. Биланс успеха

за период од 1.1. до 31.12.2023. године

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА		
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	139.185	129.620
64 и 65	Остали пословни приходи	139.185	129.620
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	138.365	128.972
51 осим 513	Трошкови материјала	1.147	902
513	Трошкови горива и енергије	1.617	1.411

52	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	91.633	78.722
53	Трошкови осталих производних услуга	16.130	10.973
54	Трошкови амортизације и резервисања	7.910	8.846
55	Нематеријални трошкови	19.928	28.118
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (А – Б)		648
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (Б – А)		
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ		
660	Финансијски приходи од зависних правних лица		
662	Приходи од камата		
663 и 664	Позитивне курсне разлике		
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	124	40
563 и 564	Негативне курсне разлике	124	40
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (Д – Ђ)		
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (Ђ – Д)	124	40
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ		
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1.768	607
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		1
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1072	
	С. НЕТО ДОБИТАК		1
	Т. НЕТО ГУБИТАК	1.072	

Приходи Фонда, с обзиром на делатност Фонда, обухватају пре свега приходе по основу дотација из буџета АП Војводине, приходе по основу донација Европске уније за имплементацију европских пројеката (4 пројеката у 2023. години) и остале врсте прихода.

Пројекти у имплементацији у 2023. години на које се односе трошкови су:

- **Антиена** Деска „Креативна Европа“
- **MOS CROSS 2** – Контрола комараца у прекограничној области 2
- **HEAL** – Здраво старење у прекограничној области
- **MOS CROSS 3** – Контрола комараца у прекограничној области 3

Трошкови материјала (група рачуна 51, осим 513) односе се на трошкове канцеларијског материјала, ситног инвентара и осталог режијског материјала који су настали током 2023. године ради набавке материјала неопходног за несметано пословање Фонда.

Трошкови горива и енергије односе се на трошкове енергената, као што су струја, гориво и сл. потребни за несметано функционисање Фонда.

Трошкови зарада и накнада зарада (група рачуна 52) обухватају трошкове зарада, накнада зарада, као и осталих личних примања запослених и прописаних додатака за трошкове условљене радом и боравком у иностранству, сходно Закону о спољним пословима Републике Србије, за два представника АП Војводине у оквиру Мисије Републике Србије при Европској унији у Бриселу, сходно Закључцима Покрајинске владе број 93-8/2020 од 18.11.2020. године и 127 број: 93-13/2022 од 12.10.2022. године, и сагласно са осталом позитивном законском регулативом Републике Србије која дефинише ову област. Просечан број запослених у Фонду током 2023. године је 28. Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора односе се на трошкове који настају по основу накнада за рад које се члановима Управног и Надзорног одбора Фонда исплаћују по одржаној седници.

Остали лични расходи и накнаде (група рачуна 52) односе се на трошкове превоза на рад и са рада запослених у Фонду, јубиларне награде запосленима, накнаде трошкова службених путовања запослених (превоз, дневнице, смештај и остали пратећи трошкови службених путовања) сходно Уредби о накнади трошкова државних службеника и намештеника Републике Србије, трошкове горива у иностранству, трошкове новогодишњих пакетића за децу запослених и остале припадајуће расходе запослених дефинисане Законом о раду Републике Србије. У оквиру ове економске класификације, налазе се и трошкови службених путовања за све пројекте који су у имплементацији.

Трошкови производних услуга (група рачуна 53) односе се на трошкове транспортних услуга (трошкови фиксне и мобилне телефоније, трошкови интернета, трошкови *cloud-mail* сервера, трошкови домена, трошкови такси услуга, трошкови поштанских услуга и слично), трошкове услуга одржавања (одржавање пословних просторија и основних средстава Фонда), трошкове закупнина, трошкове рекламе и пропаганде, трошкове информисања јавности и осталих услуга дефинисаних позитивном законском регулативом Републике Србије (комуналне услуге, услуге заштите на раду и остале услуге које пружају друга правна лица). Ту се налазе и трошкови везани за пројекте а односе се на израду промотивног материјала, публикације, трошкови штампе, медијску покривеност, рекламу и пропаганду.

Трошкови амортизације (група конта 54) односе се на отпис опреме и софтвера Фонда, по прописаним стопама.

Нематеријални трошкови (група рачуна 55) односе се на трошкове ревизије финансијских извештаја и пословања Фонда, трошкове стручне литературе, трошкове котизација за семинаре, трошкове одржавања и реконструкције веб сајта Фонда, трошкове организације догађаја, трошкове премија осигурања (премије осигурања имовине, опреме и запослених у Фонду), трошкове репрезентације, трошкове платног промета, трошкове чланарина (чланарине у међународним и међурегионалним институцијама и организацијама од значаја за АП Војводину и пословање Фонда), трошкове реализације едукативних активности у оквиру Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ за X генерацију полазника, адвокатске услуге, консалтинг услуге, као и остале нематеријалне трошкове који обухватају трошкове оглашавања, прописане таксе (административне, судске таксе) и остале нематеријалне трошкове.

Финансијски расходи односе се на трошкове настале по основу негативних курсних разлика узрокованих флукутирањем курса домаће валуте у обрачунском периоду.

Остали расходи односе се на расходе у вези са накнадама за учешће у финансирању зарада особа са инвалидитетом које је Фонд у обавези да исплаћује сходно члану 26. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Сл. гласник РС“, број 36/2009 и 32/2013), као и остале расходе прописане позитивним законодавством Републике Србије.

2. Биланс стања

Биланс стања представља преглед имовине, обавеза и капитала Фонда на дан 31.12.2023. године. Садржина и форма обрасца Биланса стања прописана је Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 89/2020).

1. АКТИВА

У билансу стања на позицијама **Активе** евидентирана је стална имовина коју чини нематеријална имовина, опрема и дугорочни финансијски пласмани, обртна имовина коју чине краткорочна потраживања, готовина на пословним рачунима и потраживања од радника и активна временска разграничења. Вредност укупне aktive на дан 31.12.2023. године износи 93.375 хиљада динара.

2. ПАСИВА

На позицијама **Пасиве** евидентиран је нераспоређени добитак из ранијих година, краткорочне обавезе из пословања из 2023. године, обавезе по примљеним дотацијама за накнаду расхода (текуће пословање и капитална улагања) и пасивна временска разграничења. Вредност укупне пасиве на дан 31.12.2023. године износи 93.375 хиљада динара.

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2023. године

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
	АКТИВА		
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (01 + 02 + 04)	11.934	19.888
01	Нематеријална улагања	60	2.057
012	Софтвер	60	2.057
02	Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства	11.101	17.291
023	Некретнине, постројења и опрема	11.101	17.291
04	Дугорочни финансијски пласмани	773	540
048	Остали дугорочни финансијски пласмани	773	540
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА	81.441	69.031
15	Плаћени аванси		
22	Друга потраживања	1	7
24	Готовински еквиваленти и готовина	78.924	66.544
28, осим 288	Активна временска разграничења	2.516	2.480
	УКУПНА АКТИВА (Б. + Г.)	93.375	88.919
	ПАСИВА		
	А. КАПИТАЛ	10.778	11.851
34	Нераспоређени добитак	11.850	11.851
340	Нераспоређени добитак ранијих година	11.850	11.850
341	Нераспоређени добитак текуће године		1
35	Губитак	1.072	
350	Губитак ранијих година		
351	Губитак текуће године	1.072	

	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	82.597	77.068
43 осим 430	Обавезе из пословања	29.762	41.046
435	Добављачи у земљи	540	370
436	Добављачи у иностранству	28	22
439	Остале обавезе из пословања	29.194	40.654
44, 45 и 46	Остале краткорочне обавезе	17	21
48	Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	60	52
49 осим 498	Пасивна временска разграничења	52.758	35.949
	УКУПНА ПАСИВА	93.375	88.919

У 2023. годони Фонд је извршио набавку добара неопходних за имплементацију пројеката *MOS-CROSS* 2: CO2 боце за билборде (10 комада) у износу од 417.750,50 динара

Група рачуна, рачун	О П И С	Бруто	Исправка вредности	Нето (3-4)
1	2	3	4	5
01	Нематеријална улагања			
	Стање на почетку године	14.408	12.351	2.057
	Повећање (набавке) у току године			
	Смањење у току године (амортизација)		1.997	
	Стање на крају године	14.408	14.348	60
02	Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства			
	Стање на почетку године	54.507	37.216	17.291
	Повећање (набавке) у току године	795		
	Смањење у току године (амортизација)	1.072	5.913	
	Стање на крају године	54.230	43.129	11.101

Губитак текуће године, исказан по Завршном рачуну за 2023. годину износи 1.072.223,91 динара представља неотписану вредност три билборда против комараца (набављених у оквиру пројеката ИНТЕРЕГ ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 – *Mos Cross 2*) у моменту уништења у олуји 25. јула 2023. године. Набавна вредност три уништена билборда била је укупно 1.406.511,15 динара, док отписана вредност до стављања ван употребе износи укупно 334.287,24 динара.

По коначном обрачуну за 2023. годину, извршен је повраћај неутрошених буџетских средстава у износу од 6.352.416,51 динар на рачун буџета АП Војводине која Фонд, као корисник јавних средстава, није утрошио за финансирање расхода и издатака у 2023. години, односно за која није извршио преузимање обавеза, а пренета су му закључно са 31. децембром 2023. године, у складу са актом о буџету АП Војводине и Програмом рада/Финансијским планом Фонда за 2023. годину.

Преглед финансијског пословања прати извршене редовне активности Фонда током 2023. године, а у складу са Програмом рада Фонда за 2023. годину. Настали расходи, као и преузете обавезе, извршавани су у складу са висином одобрених средстава према тачно дефинисаним наменама предвиђеним Финансијским планом Фонда за 2023. годину и Планом јавних набавки Фонда „Европски послови“ АПВ за 2023. годину.

Финансијски извештај и пословање Фонда за 2023. годину било је подвргнуто екстерној ревизији са сврхом појачане контроле пословања и повећања веродостојности финансијских показатеља. Финансијски извештаји и пословање Фонда подвргнути су анализи и провери од стране независне ревизорске куће „Пан ревизија“ плус д.о.о. Нови Сад чије мишљење је приложено уз Извештај о пословању Фонда „Европски послови“ АП Војводине за 2023. годину.

У Новом Саду,

Број: 03/2024-02-2/LXXIX

Датум: 26.03.2024. године

Фонд „Европски послови“ АП Војводине

Огњен Допуђ, директор

